

Directa

setmanari de comunicació

Núm 329 12 de setembre de 2013 1,70 €

La cruïlla de la Via Catalana

Els moviments socials proposen alternatives davant l'intent de CiU d'acomodar el procés sobiranista als interessos empresarials

PÀGINES 2-5

6-7

El govern del PP autoritza **nous trams de la MAT** i revifa la coordinació entre els grups opositors

14-15

L'Iran, seixanta anys després del cop d'estat orquestrat per la CIA

16

Bachelet contra Matthei: les **eleccions xilenes** sota la camisa de ferro del bipartidisme

18-19

Les **preses de Wad-Ras** trenquen motlles amb una exposició que reinterpreta obres mestres de l'art

ESTIRANT DEL FIL

En el procés cap a la independència de Catalunya, Convergència i Unió ha començat a definir el seu model d'Estat propi. Mitjançant els beneficis fiscals a les grans fortunes i la privatització de la sanitat, l'educació i altres serveis bàsics, pretén deixar la sobirania a mans de les elits financeres. La Caixa, Abertis i el Grup Godó són el vèrtex d'aquest eventual Estat sobirà que la dreta persegueix, amb la complicitat d'economistes i d'un estol d'intel·lectuals que difonen les bondats del neoliberalisme als mitjans públics.

POLÍTICA // CIU ACOMODA EL PROCÉS SOBIRANISTA ALS INTERESSOS ESPECULATIUS DELS GRANS GRUPS EMPRESARIALS I CONSERVADORS DEL PAÍS

Catalunya SA: un Estat fet a mida

/ BLOG.LACAIXA

/ ROBERT MARQUARDT

/ FUNDACIÓ FACTOR HUMO

Alex Romaguera
@AlexRomaguera

Aquest 4 de setembre, a Barcelona, encara a la penombra de l'estiu, es va segellar un acord institucional d'especial rellevància. El president de la Generalitat de Catalunya, Artur Mas, acompanyat del conseller de Territori i Sostenibilitat Santi Vila i l'alcalde de Barcelona Xavier Trias, va subscriure un protocol amb la ministra espanyola de Foment, Ana Pastor, pel qual es garantirà l'accés ferroviari al port de Barcelona. A l'acord, s'hi van afegir els presidents de la Cambra de Comerç, Miquel Valls, el de Foment del Treball, Joaquim Gay de Montellà, i les màximes autoritats del port, la part vella del qual ha estat cedida a les empreses que ofereixen creuers i diversos serveis de luxe.

La privatització del port -que, segons el veïnat, atempta contra el dret a la ciutat- i l'acord recent per facilitar la seva accessibilitat s'inscriu en l'ofensiva de les elits econòmiques del país per blindar la Catalunya postautonòmica. Un Estat sobirà al servei de les grans empreses que han participat del model desenvolupista i especulatiu desplegat durant els diferents governs Pujol, de resultes del

qual Catalunya ha assolit uns nivells de desigualtat i depreddació ecològica sense precedents.

El taulell de joc que Artur Mas vol oferir a l'empresariat no es limita, però, a la recent operació al port de Barcelona o el projecte Barcelona World, amb què vol convertir l'àrea de Tarragona en un recinte lúdic on les empreses de casinos tindran una rebaixa de la càrrega fiscal de més del 80% i un gravamen del 10% en comptes del 55% actual. El disseny d'una

El disseny d'una Catalunya conservadora liberal comença a prendre forma el novembre de 2010, amb l'entrada d'Artur Mas al Palau de la Generalitat

Catalunya conservadora liberal comença a prendre forma a la fi del segon tripartit, que culmina el novembre de 2010 amb l'entrada de la federació nacionalista al Palau de la Generalitat.

Ja aleshores, Mas havia mantingut reunions amb l'empresariat i els lobbies per definir l'horitzó d'una Catalunya que,

en aquells moments, navegava en una profunda recessió. Cal destacar, sobretot, la trobada celebrada l'abril d'aquell any amb l'elit econòmica per apadrinar la candidatura de Sandro Rosell a la presidència del Barça. Hi van participar el president de Repsol YPF, Antoni Brufau, el director General de La Caixa, Josep Maria Nin, l'expresident de Caixa Girona i actual president del Consell d'Aigües de Girona, Arcadi Calzada, els empresaris Josep Maria Xercavins i Antoni Puig, el periodista Josep Cuní, el director de *La Vanguardia*, Xavier Antich, i el president d'Abertis, Salvador Alemany, entre d'altres. Amb aquests i altres poders fàctics, Mas pensa edificar les bases d'un Estat de tall neoliberal, en què es preveu aprimar la despesa pública en benefici dels interessos privats.

En aquest esquema, cal destacar Alemany, assessor d'Artur Mas, a qui Jordi Pujol va concedir la titularitat de les autopistes de pagament. Sota el seu lideratge, Abertis continua fent negoci gràcies al sistema de peatge (el desembre passat, la Generalitat li va cedir Tabasa, l'empresa que gestiona els túnels de Vallvidrera i el Cadí) i és el principal anunciador del diari *El Punt-Avui* (clarament arrellegat en les tesis convergents). Abertis està controlada en un 28% per La Caixa, entitat

Isidre Fainé, Javier Godó i Salvador Alemany, tres representants de l'elit econòmica catalana sempre disposats a defensar els seus interessos

responsable de centenars de desnonaments i amb la qual CiU té un deute de 21 milions d'euros. El model desregulator que vol Mas pel futur Estat català pivota sobre aquests poders.

SISTEMA ÒMNIBUS

Al servei d'aquesta ofensiva, també trobem el Grup Godó, autèntic buc insignia dels interessos de l'oligarquia, que, juntament amb La Caixa, acompanya el procés sobiranista sense perdre de vista els seus interessos a Madrid. La decisió de Mas d'allargar la legislatura fins al 2016 seria la contrapartida al recel que inspira la independència a aquests grups, com demostra la recent reunió a La Moncloa entre Rajoy, el president de La Caixa (Isidre Fainé) i el vicepresident de La Caixa i president del Grup Godó, Javier Godó. Aquests grups -i el conegut *Lobby Puente Aerió* (Miquel Roca i Duran i Lleida al capdavant)- estarien pressionant perquè Mas s'avingués a negociar un pacte fiscal i abandonés la via secessionista.

Fruit d'aquestes complicitats, durant els darrers dos anys, el Grup Godó (*La Vanguardia*, 8 TV, Rac1 i *Mundo Deportivo*) ha rebut una subvenció de 8,5 milions per part de l'executiu català. Un govern que, a través de 8 TV (Josep Cuní) i els principals mitjans públics catalans (TV3 i Catalunya Ràdio), propaga el seu

21

milions d'euros és l'import del deute que la coalició Convergència i Unió té amb La Caixa

8,5

milions d'euros és la quantitat que han rebut els mitjans del Grup Godó durant els darrers dos anys

2007

és l'any que Artur Mas va començar a referir-se a Irlanda com "la via de la qualitat i l'excel·lència"

rumb ideològic, per la qual cosa compta amb economistes com Xavier Sala i Martín i altres prohoms de la Catalunya conservadora, entre ells, l'historiador Joan B. Culla, el sociòleg Salvador Cardús o la periodista Pilar Rahola.

Tant Cardús com Rahola formen part del Consell Assessor per a la Transició Nacional (CATN), a qui el govern de CiU ha encarregat l'elaboració del full de ruta cap a l'exercici del dret a decidir. En aquest òrgan, hi tenen un pes especial Carles Viver i Pi-Sunyer -exdirector de l'Institut d'Estudis Autonòmics- i Carles Boix, que (amb Sala i Martín) ha fundat el grup d'economistes neoliberals Wilson, partidaris de la privatització de la Seguretat Social i dels serveis públics.

A l'escalf d'aquests personatges, el govern d'Artur Mas va posar en marxa, el 2011, l'anomenada llei Omnibus, un paquet de 250 mesures que inclouen la desprotecció del Cap de Creus, el permís de caçar sense control o el pas de vehicles motoritzats en zones protegides, a banda de la privatització de serveis bàsics, en el cas de l'aigua, amb el desmantellament de les institucions públiques Aigües Ter Llobregat (ATLL) i l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA).

L'eliminació de l'impost de successions o els avantatges fiscals per a les rendes més altes prefiguren el model d'Estat a què aspira la dreta catalana

De la mateixa manera, la llei Omnibus ha permès la cessió de les instal·lacions de l'Institut Català de la Salut (ICS) a empreses privades, una operació orquestrada pel conseller del ram, Boi Ruiz, antic president de la Unió Catalana d'Hospitals, la principal patronal del sector. Mentrestant, en l'àmbit de l'ensenyament, el model que planteja CiU passa pel foment de l'escola concertada en detriment de l'escola pública, a través de l'aplicació de les directrius liberalitzadores que fixa la troica europea, que consisteixen a obrir la veda a la participació de l'empresa privada en la gestió dels centres i també en el currículum educatiu.

Totes aquestes decisions, sumades a l'eliminació de l'impost de successions o els avantatges fiscals per a les rendes més altes, prefiguren el model d'Estat a què aspira la dreta catalana. Un miniestat capitalista al servei de les grans fortunes i les companyies transnacionals i financeres que, amb el beneplàcit d'organismes com l'FMI o el BCE, tindria marge de maniobra per a l'explotació del medi i les classes populars. ◀

Artur Mas, com ja va fer Jordi Pujol, busca referències entre els deixebles del model neoliberal / CiU

Ordre i privilegis: de la Padània al mirall irlandès

Els 'think thanks' convergents s'inspiren en països regits pel control privat dels recursos i la restricció de les llibertats

A. R.
@AlexRomaguera

Des de l'inici del període democràtic, Convergència i Unió ha buscat realitats nacionals amb les quals projectar la seva Catalunya de futur. Si durant l'etapa de Jordi Pujol es va emmigrar en els *lands* alemanys, amb qui va compartir aspiracions similars dins el Comitè de les Regions, amb Artur Mas, les referències han pendulat cap a altres latituds. El president català tan aviat ha parlat de l'Estat nord-americà de Massachusetts com de Flandes, passant per Puerto Rico, Groenlàndia o altres "estats propis" que no gaudeixen de la plena independència.

Més enllà d'aquests països, el model en el qual s'ha fixat la dreta catalana barreja aspectes de la Padània i de la República d'Irlanda. Dues realitats distintes, però que, sota el domini de les forces conservadores, s'han fet seu el Tractat de Lisboa i altres acords de lliure mercat que erosionen l'estat del benestar i l'accés universal a la ciutadania. Així, si CiU

s'apropa al discurs excloent de la Lliga Nord davant de la immigració i els serveis públics, a Irlanda, ha vist un exponent d'aquell nacionalisme conservador catòlic que, a imatge i semblança del català, compta amb un entramat de poders financers i econòmics que el promouen.

Els dirigents de CiU citen Irlanda, exponent d'un nacionalisme conservador catòlic amb suport dels poders financers, com a referència per Catalunya

Les al·lusions al model irlandès per part de CiU ja apareixen el mes de novembre de 2007, durant la conferència d'Artur Mas *El catalanisme, energia i esperança per a un país millor*. Aleshores, Mas parlava d'Irlanda -on hi governa una coalició formada per un partit liberal i un partit conservador democristià,

similar a CiU- com "la via de la qualitat i de l'excel·lència". També aleshores, David Madí, un dels ideòlegs de CDC, avui president del consell assessor d'Endesa, havia escrit que Catalunya havia d'observar el "miracle irlandès" perquè ensenyava "el camí cap a una prosperitat i una modernitat sorprenents". Fins i tot Duran i Lleida s'ha referit recentment a Irlanda com "el punt de referència per al desenvolupament de Catalunya", conscient que l'illa ha esdevingut un dels deixebles avançats de l'escola neoliberal patrocinada per l'FMI i el BCE. Avui, és dels països que tenen una despesa pública més baixa de la UE i un mercat laboral més desregulat, a més d'un indret on la banca i l'Església catòlica -que gestiona la majoria d'hospitals i centres educatius- tenen un poder extraordinari.

Com és sabut, el *miracle irlandès* en què es basa CiU ha esdevingut un autèntic desastre per a les classes populars, víctimes d'un sistema que, mitjançant la reducció dels salaris i de les prestacions, ha incrementat les desigualtats i les bosses de pobresa. ◀

POLÍTICA // DIVERSES INICIATIVES AFEGEIXEN EL CANVI SOCIAL AL PROCÉS SOBIRANISTA, FINS ARA COMANDAT PER LA DRETA

La independència des de la via dels drets socials

Manu Simarro

@manusimarro

Que la dreta prepara un Estat a mida ja no és cap secret. Després de dècades de portar el peix al cove i jugar a la puta i la Ramoneta, la tardor de 2010, el partit insigne de la dreta catalanista, Convergència Democràtica de Catalunya, va fer un gir de 180 graus per esdevenir partidari del dret a decidir. La sentència del Tribunal Constitucional espanyol contra l'Estatut i el clam que va generar als carrers el 10 de juliol de 2010 van empènyer Artur Mas a fer un pas decidit que el va catapultar a la presidència de la Generalitat el novembre d'aquell any. Des d'aleshores, Catalunya ha viscut sumida en dos processos amb un mateix protagonista: per una banda, un creixent malestar social contra les polítiques d'austeritat -secundades per Mas- que s'ha expressat en manifestacions i acampades multitudinàries a gairebé tots els

sectors laborals i, de l'altra, un moviment sobiranista que cada dia que passa uneix més gent al seu si i que, amb l'Assemblea Nacional Catalana com a motor, ha desbordat el Passeig de Gràcia en dues ocasions, ha omplert el Camp Nou durant el Concert per la Llibertat i ha unit el país de nord a sud amb una cadena humana inspirada en la Via Bàltica que va precedir la independència de Lituània, Estònia i Letònia de l'antiga URSS.

Però, per què Artur Mas -impulsor d'una retallada de prop de 7.000 milions d'euros de la despesa pública en tres anys i responsable del tancament d'hospitals i escoles- ha aconseguit que els carrers i les places s'omplien de protestes socials i, alhora, comandar un moviment massiu a favor de la independència? No ens proposem contestar la pregunta, però sí esbrinar què se n'ha fet, d'una realitat demostrada diverses vegades demoscòpicament: la majoria de catalanes que es declaren independentistes diuen que són d'esquerres, el 70% segons el baròmetre del Centre

d'Estudis d'Opinió (CEO) del juny de 2012. Aleshores, per què CiU és el partit escollit a les urnes per comandar aquest procés? Per què l'altre actor protagonista, l'ANC, omet qualsevol referència social en els seus discursos i pràctiques, sota el pretext que primer cal aconseguir la independència i, després, ja ho veurem? Fins i tot els principals mitjans de comunicació que donen suport al procés tanquen files al voltant de la figura de Mas i silencien -com no havien fet els dos anys anteriors- la retallada pressupostària d'enguany (2.000 milions d'euros) sota l'excusa que és Madrid qui hi obliga i no es pot pas desobeir.

Com s'ho farà l'esquerra per aconseguir capgirar la situació i disputar l'hegemonia i el comandament del procés? El debat és anterior: l'esquerra ha de prestar atenció a un procés d'independència o s'ha de centrar a recuperar un moviment social antiausteritat que va de cap a caiguda? Sigui com sigui, hi ha símptomes que apunten que alguna cosa està canviant. Alguns són anecdòtics, com la presència -gràcies

a alguns músics- d'un discurs rupturista i social al Concert per la Llibertat. D'altres són paradigmàtics, com la pujada d'ERC a les enquestes i l'anunci d'esgotament de la legislatura fet per Mas la setmana passada, veient que no té la majoria assegurada si se celebressin unes eleccions plebiscitàries el 2014, després de la negativa de l'executiu espanyol d'acceptar una consulta sobre la independència en el marc legal.

Entre l'esquerra que ansieja el poder i l'esquerra que s'ho mira, però, ha sorgit la que es mira el procés d'independència com una oportunitat no només per canviar l'estatus institucional, sinó també el marc de relacions socials de desigualtat que travessa Catalunya en tots els àmbits. Heus aquí l'objecte, ara sí, d'aquest reportatge, posar la lupa a les experiències i les iniciatives que, amb ganes de transformar l'estat actual de les coses, s'han proposat intervenir en el procés amb un repte clar: agafar el timó i connectar amb el 70% d'independentistes que -segons el que reflecteix el CEO- també volen anar més enllà. ◀

L'Esquerra Independentista impulsa una nova campanya

La manifestació de l'El a Barce lona ha estat una de les més concorregudes dels darrers anys / ENRIC CATALÀ

Un miler de persones van reclamar la llibertat de les preses polítiques catalanes durant la marxa de Rescat a la Diada / ROBERT BONET

El conjunt d'organitzacions que formen el moviment polític de l'Esquerra Independentista ha organitzat una campanya nacional sota el lema *Independència per canviar-ho tot*, amb l'objectiu de "socialitzar la idea que és possible iniciar una dinàmica política a tots els Països Catalans de ruptura amb els estats espanyol i francès i, alhora, amb

el sistema socioeconòmic imperant". El manifest de la campanya reivindica posar al centre del debat polític la defensa de la llengua catalana, la recuperació de la sobirania econòmica, la igualtat de gènere, la nacionalització de sectors estratègics i la garantia d'uns serveis públics universals i gratuïts i d'unes condicions dignes de treball i habitatge. Tanmateix, afirmen que

la mobilització popular i la desobediència civil han de ser les eines que permetin desbordar els marcs polítics i legals actuals.

Durant la presentació de la campanya del més de juliol, diferents col·lectius socials, polítics i sindicals, a banda de diverses activistes socials del conjunt dels Països Catalans, van assenyalar "la necessitat que el carrer recuperi la inici-

ativa en la defensa i l'exigència de l'autodeterminació". Des d'aleshores, s'han dut a terme un reguitzell de presentacions i manifestacions arreu del territori, actes que continuaran fins al 19 d'octubre, data escollida per cloure la primera fase de la campanya amb una manifestació nacional que recorrerà els carrers de Barcelona. DAVID BOU

El Procés Constituent s'estén arreu de Catalunya

El manifest del Procés Constituent, impulsat per Arcadi Oliveres i Teresa Forcadell, ja ha sobrepassat les quaranta-tres mil adhesions individuals cinc mesos després de fer-se públic i sacsejar el panorama polític català. Tot i els dubtes i l'escepticisme amb què diferents sectors de l'esquerra van rebre la notícia de la creació d'aquest nou mo-

viment, la seva aposta decidida per incidir en el procés d'independència amb la pretensió que "el poble català decideixi de forma democràtica i pacífica quin model d'Estat i de país és el que desitja" ha qualat a més d'una seixantena de municipis, on ja s'han constituït assemblees locals que secunden la iniciativa. Paral·lelament, aquest estiu s'han

començat a organitzar diferents assemblees sectorials que pretenen continuar estenen la iniciativa del Procés Constituent i generar continguts en diferents àmbits temàtics. Fins ara, ja s'han creat les sectorials de feminisme, ensenyament i sanitat, tot i que properament se'n crearan de noves com la d'universitats o migracions.

Les promotores del procés estan preparant un gran acte de presentació a Barcelona el 13 d'octubre per cloure la primera part de presentacions de la iniciativa i engagar una nova fase on les assemblees locals comencin a definir tasques i a generar continguts, en estreta col·laboració amb les assemblees sectorials. **D.B.**

La iniciativa Encerclem La Caixa va reunir a més de 8.000 persones / ROBERT BONET

Reducció del consum elèctric i aposta per les energies netes

Mentre el govern convergent aposta per mantenir les centrals nuclears de Vandellòs i Ascó -que generen el 50% de l'electricitat que es consumeix a Catalunya-, no tanca la porta a l'extracció d'hidrocarburs mitjançant l'agressiva tècnica de la fractura hidràulica (*fracking*) ni qüestiona la propietat privada de les grans empreses energètiques que operen a Catalunya (com Gas Natural Fenosa, Endesa o Iberdrola), el Procés Constituent o la campanya *Independència per canviar-ho tot* advoquen per nacionalitzar aquests sectors estratègics. Ecologistes en Acció considera que una Catalunya independent hauria de caminar cap a l'autosuficiència energètica apostant per les fonts d'energia renovables i, per tant, hauria d'abandonar la nuclear i els combustibles fòssils. A més, també defensa una reducció del consum elèctric com a via imprescindible per fer possible un model energètic sostenible basat en fonts netes i renovables. **M.F.**

Campanya per un Estat sense exèrcit

Gairebé 4.300 persones s'han adherit al manifest *Catalunya per la seguretat humana i la pau*, presentat pel col·lectiu Pau i Treva el mes de gener, que advoça perquè la Catalunya independent prescindi d'exèrcit. El document, impulsat per persones implicades en la cultura de la pau com Pepe Beúnza, Alfons Banda o Martí Olivella, defensa que l'Estat català "ha de ser capaç d'afrontar els conflictes i garantir la seguretat" basant-se en "mitjans civils no-violents" i aposta per la col·laboració amb les organitzacions internacionals en "operacions humanitàries i de manteniment de la pau" oferint "forces civils de pau". El Procés Constituent o el Centre d'Estudis per la Pau JM Delàs també defensen una Catalunya independent sense exèrcit i fora de l'OTAN. A l'altre bàndol, hi trobem el Centre d'Estudis Estratègics de Catalunya (CEEC) -un *think tank* militarista presidit per Miquel Sellarès que, en un estudi, demana un exèrcit amb 35.000 efectius- i l'actualment fantasmagòrica sectorial de defensa de l'ANC. **MARC FONT**

Sectorials transformadores a l'ANC

Amb el propòsit d'assolir la independència política, però també social i econòmica, la sectorial d'Economia Social i Solidària de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC) es va presentar en societat el mes de juny d'enguany a les Cotxeres de Sants. Al manifest constitutiu, les impulsores de la iniciativa afirmen que "una societat autodeterminada ha de desenvolupar l'autonomia individual i autogestionar-se econòmicament"; és per això que volen fer visible una altra manera de fer economia "aportant la nostra visió socioeconòmica transformadora". Una altra sectorial progressista dins l'ANC és la de Treballadors i Treballadores, que aposta per assolir una república catalana que "planti cara a l'ofensiva neoliberal contra els drets socials i laborals". Aquesta nova sectorial afirma estar en contra de l'austeritat, les retallades i "la privatització i la precarització dels serveis públics que imposen els governs actuals". Aquestes dues sectorials són l'exemple que, dins d'un ens que es defineix com a transversal, també existeixen veus crítiques que aposten per dotar el procés d'un contingut social marcadament d'esquerres. **D. B.**

AIXÍ ESTÀ EL PATI

AIXÍ ESTÀ EL PATI

8-9

Entitats de l'Hospitalet lluiten per eliminar els noms imposats pel franquisme del nomenclàtor de la ciutat

ENERGIA // LES PLATAFORMES CONTRÀRIES SOSTENEN QUE, AMB L'EXCEDENT ENERGÈTIC ACTUAL, LA MAT NOMÉS SERVIRÀ PERQUÈ REE FACI NEGOCI

El govern del PP autoritza nous trams de la MAT

Edurne Bagué

@nunne344

El govern de Mariano Rajoy ha aprofitat l'estiu per autoritzar Red Eléctrica de España (REE) a fer noves estacions elèctriques de la línia de Molt Alta Tensió (MAT) i modificar el recorregut d'alguns dels trams inclosos a la MAT que vol unir el municipi vallesà de Sentmenat amb Baixàs, al Rosselló. Segons la informació publicada al Butlletí Oficial de l'Estat durant el juliol i l'agost, la Direcció General de Política Energètica i Mines ha autoritzat i declarat d'"utilitat pública" l'estació de Riudarenes i el tram fins a Santa Coloma de Farners i ha decidit modificar el recorregut de la línia que haurà de transportar l'energia de Besanó a Santa Llogaia. No és la primera vegada que es canvien els traçats fruit de les pressions d'alcaldes o regidors que es veien afectats pel pas de la línia. L'anunci

Les plataformes d'oposició consideren que la MAT és una infraestructura innecessària

ha servit perquè es reactivin les plataformes d'oposició a la MAT a diversos punts del territori, ja que consideren que la línia és una infraestructura innecessària i està pensada "perquè alguns facin negoci", com diuen Xavier Amat i Pasqual Aguilar, membres de No a la MAT La Selva, que asseguren que es pagarà "un preu molt car per a la salut de les persones".

COSITS PER L'ALTA TENSÍO

La línia de Molt Alta Tensió és un únic projecte, però s'està tramitant a través de projectes territorials diferenciats administrativament i ha crescut en fases suc-

Les integrants de No a la MAT asseguren que l'actual excipient energètic "arriba a ser el doble del que es consumeix"

cessives. El tram que ens ocupa té el seu origen a la cimera europea d'Essen de 1994, on es va signar l'acord de subministrament d'electricitat francoespanyol, en el marc de la creació d'un mercat intern d'electricitat sorgit arran d'una directiva europea. Tot i així, el procés no es va accelerar fins l'any 2000, quan -durant la cimera de Lisboa- el Consell Europeu va demanar-ne l'agilització i es van construir les línies transfrontereres.

A principis dels 2000, els sectors partidaris de la MAT argumentaven que era necessària per augmentar els marges d'electricitat que es traspasaven fronteres enllà. Les estimacions de REE asseguraven que, amb la construcció de la nova línia de doble circuit i de 400 quilovolts, es passaria del 3 al 6% d'excipient, fet

que aproximaria les xifres espanyoles a les recomanades per la Unió Europea, que situa el percentatge en el 10%, una xifra ja assolida a Catalunya. Arribada la crisi i amb la gran davallada del consum industrial pel tancament d'empreses, les integrants de No a la MAT asseguren que l'excipient "arriba a ser el doble del que es consumeix" i assenyalen que l'objectiu de fer la MAT és només "exportar l'excipient de potència instal·lada a l'Estat espanyol a França i a Itàlia". Només entre 2011 i 2012, segons dades de REE, el saldo net exportador va créixer un 87,7%.

Si s'acaba completant, la línia de 400 kv en construcció -subvencionada per la Unió Europea amb 150 milions d'euros- afegiria a les línies d'igual potència que ja comuniquen els estats espanyol i fran-

cès per Irun al País Basc i pel coll d'Ares al Ripollès. Seria, doncs, la segona a les comarques gironines i la novena a Catalunya. Les set restants es troben al Camp i a les Terres de l'Ebre: cinc de 400kv procedeixen de les centrals nuclears d'Ascó i Vandellòs i dues de 220kv de Riba-roja d'Ebre i Els Aubals.

UN PROJECTE DE NECESSITAT?

Així doncs, la nova línia de la MAT és un projecte necessari? El govern espanyol continua esgrimint els mateixos arguments que abans. A les resolucions, afirmen que la nova línia de MAT ha de "permetre el subministrament del tren d'alta velocitat al tram Barcelona-França (malgrat que el TAV ja funciona amb potència de 220kv) i assegurar els sistemes elèc-

La lluita per una nova cultura energètica

La revolta contra la macroinfraestructura s'estén del Camp a la Selva i de la Franja a les terres gironines

Els grups contraris a la MAT treballen per coordinar un espai de lluita unitària / ATUREM LA MAT

E. B.
@nunne344

trics menors de la zona sud de les comarques gironines” per donar resposta a l’activitat turística de la Costa Brava. L’altre argument és que cal evacuar l’energia eòlica produïda al Camp i a les Terres de l’Ebre. Les veus detractores rebaten que l’energia de procedència eòlica està molt per sota de la capacitat de transport de la línia i que, amb la reforma del mercat elèctric aprovada aquest estiu, queda compromès el seu creixement. Per Lucia Aguilar, veïna de Canet d’Adri, un dels municipis afectats, “l’intent de justificació de la MAT per un suposat dèficit energètic a la província de Girona és fals, ja que ens abastim per una línia de 220kV (Vic-Juïà) i el consum energètic està en clar descens des de l’any 2007. No s’ha pensat en alternatives, com l’autoabastiment o la microproducció energètica, cosa que provocaria el trencament del lobby energètic”. Per això, la gent de les plataformes oposidores gironines defensa que no cal augmentar la capacitat elèctrica i “menys amb una capacitat tan monstruosa com la que ofereix la MAT”.

Pasqual Aguilar, de No a la MAT La Selva, recorda que REE és una empresa privada -privatitzada- que es beneficiarà d’unes infraestructures fetes amb fons públics i assenyalava la presència de fons d’inversió anglesos, nord-americans i francesos al seu consell d’administració. Per Aguilar, l’objectiu de la MAT és la lliure circulació d’energia per vendre-la als països veïns, França i el Marroc. Això explicaria la importància que el govern està donant a la construcció del traçat del tram que uneix l’Estat espanyol amb el francès i el fet que deixi en segon pla les subestacions que s’encarregarien de redistribuir l’energia pel territori.

VÍCTIMES D’UN MODEL OBSOLET

Les plataformes i els col·lectius contraris parlen de la MAT com un dels últims testimonis d’un sistema econòmic i energètic que consideren “obsolet i suïcida (...) fet a mida de les multinacionals del sector elèctric, que ha contemplat com a única possibilitat la utilització de grans infraestructures, tant de generació com de transport, en detriment de la generació distribuïda, que constitueix l’alternativa d’un model sostenible”. Per No a la MAT Girona, “qualsevol interconnexió que travessi els Pirineus suposarà l’enderromiment de l’aplicació de programes d’eficiència i estalvi i de la implantació

de les energies renovables”. La infraestructura, a més, és vista amb mals ulls perquè comporta un seguit de perjudicis al territori que l’aculli. Objectivament, incrementa el risc d’incendis i provoca, necessàriament, la tala de molts arbres per plantar les torres o per construir les pistes forestals per accedir-hi. Tot i així, les detractores creuen que els perjudicis van més enllà i temen que disminueixi el valor patrimonial dels béns immobles o les finques i que l’impacte ambiental i paisatgístic afecti l’hostaleria i el turisme rural. Pel que fa a la salut, assenyalen la contaminació acústica, l’emissió de CO2 i el camp electromagnètic com els principals temors. De fet, la proximitat de camps electromagnètics d’aquestes dimensions augmenten el risc de patir alzheimer, leucèmia infantil, tumors cerebrals, problemes respiratoris, mals de cap i insomni en humans i malformacions de fetus i avortaments en animals.

Malgrat les possibles conseqüències, el procés d’implantació s’ha fet sense cap consulta pública ni espai de participació ciutadana, motiu pel qual els municipis

REE és una empresa privada -privatitzada- que es beneficiarà d’unes infraestructures fetes amb fons públics

afectats titllen el procés d’antidemocràtic. El posicionament dels governs espanyol i català, diuen, “és el de l’oligopoli elèctric espanyol. No hi ha cap mena d’esquerda entre ambdós, només cal recordar les connexions entre les elèctriques i els governs de torn”. Durant les legislatures del govern tripartit, els municipis opositors van crear l’Associació de Municipis MAT (AMMAT). Però, amb l’arribada d’Artur Mas a la presidència de la Generalitat, el Nadal de 2010, CIU va desmobilitzar les seves bases i alcaldes convergents i molts municipis van acceptar el pas de la línia pel terme municipal a canvi d’una compensació econòmica abonada per REE. En l’actualitat, alguns municipis del Camp i de les Terres de l’Ebre estan recuperant l’oposició institucional. També a Santa Coloma de Farners, l’equip de govern prepara un recurs d’alçada contra la resolució del govern espanyol. ◀

Si bé la principal plataforma opositora al projecte és la plataforma No a la MAT, que fa prop de deu anys que articula la lluita, l’extensió de les línies i el traçat ha fet multiplicar el nombre de plataformes. La Plataforma No a la MAT compta amb nodes a diverses poblacions afectades de la Selva, el Camp i la Franja. Al Camp, hi trobem la Plataforma en Defensa del Priorat, la plataforma ambientalista Xarxa Sud i l’Esquerra Independentista del Camp, d’on han sorgit les assemblees locals de la Selva, la Secuita, el Moster o Villalonga del Camp. No obstant això, actualment, on n’hi ha més és a la zona afectada per la línia Sentmenat-Baixàs: el grup d’Afectats del Llémena al Revardit per la MAT (ALARMAT), l’Associació d’Afectats de Palol, Riudellots i la Mota contra la MAT (APRIMMAT) i Torres més altes han caigut, que agrupa activistes de Mas Castelló i Orriols i que va tirar endavant l’acampada de resistència contra la MAT a Viladesens. Fins ara fragmentats i actualment treballant per coordinar un espai de lluita unitària, els col·lectius no només s’oposen a la MAT i al model que la justifica, sinó que proposen una transició cap a un nou model energètic “més sostenible i menys agressiu pel medi, on es produeixi i es distribueixi en xarxes de proximitat i es promogui l’ús d’energies alternatives i renovables”.

Defensen que cal engegar un pla energètic que planifiqui una producció basada en la demanda i posi fi a l’actual

malbaratament energètic. Els seus eixos fonamentals serien l’estalvi, l’eficiència energètica i la generació distribuïda amb energies netes i renovables. D’aquesta manera, es podria assolir un sistema energètic sostenible basat en una nova cultura de l’energia que sigui eficaç econòmicament, equitativa socialment, sana ecològicament i acceptable culturalment; un sistema totalment lliure del perill que suposa l’energia nuclear i la dependència actual respecte als combustibles fòssils. “Només un sistema energètic d’aquestes característiques serà capaç de fer que Catalunya sigui independent de les energies brutes i permetrà aprofitar els béns comuns energètics amb tecnologies netes i al servei de les comunitats”, expliquen les impulsores del pla.

El grup Torres més altes han caigut va tirar endavant l’acampada de resistència contra la MAT a Viladesens

La proposta alternativa va més enllà i ja s’ha començat a treballar a indrets com Riudarenes o Santa Coloma de Farners, on s’ha iniciat una campanya informativa perquè les usuàries del mercat elèctric es canviïn de companyia com a mesura de pressió. També volen fer una consulta per poder exercir el dret de decidir sobre la MAT, recollit al Conveni Internacional d’Arhus, que fa referència a l’accés a la informació, la participació del públic i l’accés a la justícia en temes de medi ambient i, concretament, en esteses elèctriques de 220 kV o més. ◀

AIXÍ ESTÀ EL PATI

MEMÒRIA // DIVERSES INICIATIVES LLUITEN PER DEPURAR NOMS DEL NOMENCLÀTOR DE LA CIUTAT IMPOSATS PEL FRANQUISME

L'Hospitalet, a la cruïlla del seu passat

F. Javier Rodríguez

@xaviero5

L'Hospitalet de Llobregat va viure, el 26 de gener de 1939, la seva última invasió militar en gairebé dos segles. Les tropes del general Rafael García Valiño, que una estona més tard desfilarien ufanes pels carrers de Barcelona, van entrar a la ciutat riberenca per diversos punts. Segons les memòries de l'hospitalenc Xavier Tejedor, autor d'un estudi sobre la política municipal dels anys 40, i tal com recull Carles Santacana al seu *Victoriosos i derrotats*, els soldats "entraven en dues files, cantant i escridassant (...) i una bandera que no era la republicana, sinó la dels feixistes, car tenia els mateixos colors com la que tantes vegades havia dibuixat i derrotat jugant a la guerra". Aquest va ser l'inici d'una llarga etapa de repressió.

La repressió va significar, entre d'altres, depuracions a l'administració, la prohibició del català i la imposició d'un partit únic. Calia esborrar qualsevol rastre de l'etapa republicana. I els noms dels carrers de la ciutat no duïen pas precisament noms afectes a la causa feixista. Avinguda de la Generalitat, Francesc

L'any 1939, l'Ajuntament va castellanitzar les plaques de tots els carrers i va excloure els noms "que atentan al Glorioso Movimiento"

Macià, Buenaventura Durruti... o simplement Camamilles eren noms que destorbaven les noves autoritats franquistes, que a partir de 1939 van dur a terme una depuració de noms de carrers a l'Hospitalet sense parangó en la història de la ciutat, que encara avui figuren al plànol municipal.

La presència de noms d'origen franquista es fa especialment palesa al barri de Pubilla Cases, antigues terres de la pubilla Josefa Casas (segle XVIII) que van formar part, a partir de 1926, del pla de l'Eixample de l'arquitecte Puig i Gairalt i del projecte de Ciutat Jardí. Aquest projecte volia anomenar els carrers del barri com flors i plantes, en la línia del projecte de sanejament implícit en el pla: Camèlies, Esbarzer, Trèvol, Assutzenes, Papa-

lones... tota una sèrie de noms amables que van ser substituïts pels de generals sollevats, batalles i mites de la cultura del bàndol vencedor.

UN NOU NOMENCLÀTOR

El Centre d'Estudis de l'Hospitalet, una entitat sense ànim de lucre que impulsa l'estudi sobre la història local, va assumir l'elaboració d'un nomenclàtor que avui ja està gairebé acabat i pendent de publicació. Paral·lelament, existeix la Comis-

sió del Nomenclàtor, presidida pel tinent d'alcalde Francesc Josep Bellver i formada per tècnics locals, representants del Centre de Normalització Lingüística i representants del propi Centre d'Estudis. La Comissió debat sobre els canvis de nomenclatura dels carrers de la ciutat i s'encarrega de recollir i estudiar les demandes i suggeriments de noms que fa el veïnat -abans, directament o a través d'entitats i associacions; ara, a través dels nous consells de districte.

Simancas, una caserna de Xixón on va resistir un grup de feixistes, i Belchite, el poble de Saragossa que Franco va voler convertir en símbol de la "barbarie roja", són alguns dels noms triats pel primer consistori franquista de l'Hospitalet / ROBERT BONET

"Estem facilitant informació sobre els espais disponibles i una llista de possibles noms de carrers als consells de districte", explica Bellver.

RETICÈNCIES I MENFOTISME

Fa uns anys, l'Associació de Veïns de Pubilla Cases va voler canviar alguns dels noms de personatges significatius del franquisme que encara queden pels carrers riberencs, però va topat amb "un procés llarg i complicat", tal com explica el seu president Daniel Giménez: "La gent està instal·lada en un cert menfotisme, perquè cap dels noms fa referència als grans personatges de la dictadura".

"Molts dels carrers franquistes que queden han perdut la seva significació, però, n'hi ha d'altres que no hi ha manera d'aconseguir que els treguin", explica Joan Camòs, un dels coordinadors del nomenclàtor, en referència a carrers com Tomás Giménez, Ramon Solanich (exalcalde franquista) o fins i tot Isabel la Catòlica. "Com que no es va fer entre el 1979 i el 1982 (mandat del primer ajuntament democràtic controlat pel PSUC i PSC), ara hi ha moltes resistències".

"Els primers anys de la democràcia, els ajuntaments van dur a terme una tasca important de depuració de noms i no només a l'Hospitalet", recorda Bellver, que explica que "l'únic motiu pel qual no es canvien alguns noms" és un problema més aviat burocràtic. "Si et plantejges canviar de nom, per exemple, l'avinguda d'Isabel la Catòlica, has de tenir en compte que al voltant de 4.000 veïns hauran de canviar les escriptures dels seus habitatges, la seva adreça postal o el seu DNI, amb el conseqüent mal de cap pels veïns", explica el tinent d'alcalde.

Tomás Giménez, important industrial de la ciutat i alcalde durant la dictadura

Les plaques amb el jou i les fletxes del Ministerio de Vivienda franquista encara es poden veure a molts edificis / ROBERT BONET

de Miguel Primo de Rivera (1923-1930), consta com a topònim per primera vegada a la guia de la ciutat de 1929, un bon exemple de megalomania galopant. El gener de 1930, en caure la dictadura, el veïnats de Pubilla Cases va presentar una instància a l'Ajuntament demanant que es retirés la placa i el bust que donaven nom al vial. L'any següent es va proclamar la República i, al ple celebrat el 30 d'abril de 1931, el consistori (aleshores controlat per ERC) va decidir treure el nom de l'alcalde primoriverista i substituir-lo pel d'Avinguda de la Generalitat.

CASTELLANITZACIÓ I DEPURACIÓ

Entre el 31 de març i el 26 de maig de 1939, l'Ajuntament va castellanitzar les plaques de tots els carrers i va excloure els noms "que atentan al Règim Nacional Sindicalista y al Glorioso Movimiento".

No va ser, però, fins el ple del dia 5 de juny de 1946 que l'Ajuntament va emetre un dictamen on es feia oficial el canvi de nom de moltes vies de la ciutat -per exemple, el carrer Geranis, que va passar a dir-se Belchite -en honor a la batalla del front d'Aragó de 1937- i que, encara avui, es manté al nomenclàtor de l'Hospitalet.

D'exemples similars, n'hi ha molts. El carrer Lluarca, altrament dit Violetas, porta el nom d'aquesta localitat asturiana en honor a José Luís Moreno del Busto, secretari del primer consistori franquista, que era natural d'aquest poble. Fins i tot noms genèrics sense connotació franquista, aparentment, com Toledo i Simancas amaguen un significat: els fets de l'Alcázar i la resistència dels feixistes a la caserna de Simancas, Gijón.

Lonada uniformitzadora va arribar fins a l'absurd d'adjudicar carrers a personatges provinents del liberalisme, com El Empecinado, mític bandoler de la guerra del Francès que, més tard, va destacar

per la seva lluita contra l'absolutisme de Ferran vii, o el general Josep Manso, que va lluitar contra la invasió francesa i, més tard, contra els carlins.

VOLUNTAT DE CANVI

Un altre dels objectius de la Comissió del Nomenclàtor és la traducció al català de centenars de plaques de carrers. Mentrestant, l'Hospitalet compta amb hibridacions lingüístiques tan innovadores com aquesta: carrer de les Amapolas.

Però no acaba aquí. Antonio Mayo, antic membre de l'extinta entitat memorialista Pont de la Llibertat de l'Hospitalet, recorda la gran quantitat de plaquetes amb el jou i les fletxes que el Ministerio de Vivienda de Franco col·locava als edificis que s'anaven construint. "Volem tirar endavant una moció perquè treguin les plaquetes", afirma Mayo, que explica

La presència de noms d'origen franquista es fa especialment palesa al barri de Pubilla Cases

que "moltes s'han tret simplement perquè s'han rehabilitat façanes", tot i que en algun cas "hi ha hagut algun element que exigia tornar-les a col·locar", rebla Mayo.

A diferència del que va passar amb els franquistes després de la guerra, els canvis de noms de carrers durant la democràcia han estat lents i parcials a l'Hospitalet: els peixos grossos no es van treure del nomenclàtor fins l'any 1979: general Franco (actualment Enric Prat de la Riba), general Mola (Plaça del Repartidor) o José Antonio (Pau Casals). Així mateix, el president de la Generalitat catalana republicana Lluís Companys no va tenir cap espai dedicat fins al 1997. ◀

El Prat, un inici

Protesta de la plataforma Esborrem el Feixisme davant l'Ajuntament del Prat de Llobregat el juliol de 2013 / ROBERT BONET

El ple del Prat de Llobregat va aprovar, el mes de juliol, el canvi de la nomenclatura de tres carrers del municipi que feien referència a personatges lligats estretament amb la dictadura franquista. Joan Montblanc, historiador local i membre de la plataforma Esborrem el Feixisme, dignifiquem els carrers, va afirmar al programa *Planeta Prat* de la ràdio local, que la petició de canvi de nom dels carrers es va iniciar al març de 2009, una petició que va arribar un any més tard a la Comissió del Nomenclàtor local. "És una mica surrealista provar que un alcalde franquista està relacionat amb el franquisme, però vam fer-ho", explicava Montblanc a *Planeta Prat* el 5 de juliol.

En principi, la plataforma impulsora demanava la substitució dels noms de set carrers de la ciutat. Tanmateix, només van ser tres els que van canviar de nom. Els vials Alcalde Ferrer i Monés, Joan Vila Dalmau i la plaça Avicultor Corominas, tots tres alcaldes durant la dictadura, van ser substituïts per Aragó, Vicente Ferrer i Granja Colominas. Esborrem el feixisme, dignifiquem els carrers, va denunciar, durant el ple, la lentitud del procés de canvi de noms per part del consistori -governat per ICV-EUiA- i l'omissió de canvi de nom de carrers com el del rector Farrès, mossèn de la parròquia de 1939 a 1963, un personatge intrínsecament lligat al franquisme, o Josep Guilera, un ciutadà que durant el franquisme signava avals per treure o fer entrar gent a la presó. La desconeixença absoluta de la història local i el pacte de silenci que va suposar la transició són dues de les raons que addueixen des de la plataforma per explicar la poca celeritat dels canvis al nomenclàtor.

Avinguda Juan Antonio Samaranch, nou cas de desmemòria

L'Ajuntament de Barcelona, dirigit pel convergent Xavier Trias, ha decidit, aquest agost, que l'avinguda de l'Estadi -on hi ha l'anella olímpica, el Palau Sant Jordi o l'Estadi Lluís Companys- passi a dir-se Juan Antonio Samaranch, president del Comitè Olímpic Internacional i falangista. L'oposició ha criticat la decisió i ha recordat el seu passat franquista. Fa més d'un any, el Partit Popular va sol·licitar batejar un carrer en honor a Samaranch a la Comissió de Cultura de l'Ajuntament i Jaume Ciurana, tinent d'alcalde i regidor de Cultura, va acceptar, enmig dels actes de commemoració del vintè aniversari dels Jocs Olímpics.

L'alcalde Trias ja ha dit que aquesta decisió "té una gran lògica". Malgrat les queixes de PSC i ICV-EUiA, el 1987, Samaranch ja va rebre la medalla d'or de l'Ajuntament de la mà de l'aleshores batlle socialista Pasqual Maragall i, l'any 2010, l'exalcalde Jordi Hereu, també del PSC, va proposar batejar el Museu Olímpic amb el nom de l'antic membre falangista.

CARA A CARA

L'endemà de la independència

Immers com està el debat públic més superficial en disquisicions sobre dates i consultes pactades, tenim poc temps per pensar com volem que sigui la societat catalana el dia després de la independència. Des d'una perspectiva veritablement transformadora, hi ha motius per l'optimisme, però res no està garantit. El nou procés constituent pot suposar un trencament no només amb l'Estat espanyol sinó també amb el capitalisme?

Continuar treballant per aconseguir la independència total

Jordi Méndez Cordobés

Militant de la CUP de Palau-solità i Plegamans

@JorxCordobés

Fa un any, el poble va sortir al carrer per reclamar la independència. Aquell fet i l'onada de consultes marcaran un punt d'inflexió històric, però i, després, què? Què entén la majoria mobilitzada per independència? Si aquesta arriba, per a uns només s'haurà assolit una part dels objectius i d'altres entendran que s'ha arribat al final del camí.

L'esclat independentista ha crescut gràcies a la mobilització popular, però el segrest del procés per part dels defensors de l'actual sistema econòmic pot portar a pensar que, un cop hi hagi noves fronteres, tindrem la feina feta. I ara, aquest sentiment és majoritari. Però, quan tinguem un nou Estat, haurem de continuar treballant per aconseguir la independència total. Perquè la independència no es mesura només amb fronteres, sinó també en termes de sobirania

La lluita contra el sistema capitalista serà molt més dura que contra els estats opressors que limiten les nostres llibertats nacionals

econòmica. I la lluita contra el sistema capitalista que ens sotmet serà molt més dura que contra els estats opressors que limiten les nostres llibertats nacionals.

Aquells que han pujat al carro independentista recentment ho han fet obligats pel clam popular i ara veurem com l'intenten dilatar i diluir. I són aquests els que s'intenten posar al capdavant del procés perquè, en cas d'èxit, els que manen continuïn sent els mateixos i, així, continuar servint els seus amos. Les elits econòmiques. El poder financer. El capital. Hem avançat en l'eix nacional, però manca molt camí

per avançar en el social. Si bé la crisi fa que la consciència del poble avanci, no podem pensar que l'enemic al qual ens enfrontem, el capitalisme, es podrà vèncer fàcilment. El capitalisme és capaç de transformar-se de tal manera que caldrà una lluita constant i soferta per poder derrotar-lo. I això portarà a un procés llarg de conscienciació i creació d'alternatives. Arribats a la llibertat nacional, encara tindrem molta feina per aconseguir la independència real. *El primer la independència i després ja veurem* està calant, impulsat per aquells que s'enriqueixen a costa nostra, retallant i destruint tot allò que és públic. Al capitalisme, tant li fot enriquir-se sota una o altra bandera. El seu objectiu és el mateix: acumular.

La independència s'aconseguirà després d'un treball dur. La fita no és tenir un nou Estat que funcioni en un sistema com l'actual, sinó que la independència real serà aquella que puguem considerar total. I aquesta no la tenim a tocar. Ho farem per etapes (la sobirania nacional de la CAC, del conjunt dels Països Catalans, l'econòmica del poder popular), però l'arribada sempre ha d'estar a l'horitzó, per continuar avançant. Perquè volem la independència, però per canviar-ho tot. ◀

/ LLUÍS RÀFOLS

Efectes positius de la independència per als moviments d'emancipació

Noel Huguet Saba

Activista de Barcelona i exmilitant de Maulets

@La_Directa

En primer lloc, per a Catalunya, la independència significarà la resolució del conflicte nacional que fa segles que travessa el país i n'altera la vida. Per fi podrem fer política sense que oligarques espanyols o catalans emprin el discurs nacionalista de cortina de fum tal com passa ara de forma sistemàtica. Podrem ser unes esquerres anticapitalistes normals d'un país normalitzat, en lluita cara a cara contra la nostra classe dominant sense ingerències externes.

La independència acabarà amb bona part dels greuges que suposa el procés d'assimilació nacional espanyol per a les nostres vides.

S'acabaran, també, per fi, els moviments interclassistes de defensa dels nostres drets col·lectius com a comunitat cultural específica que som. A més, en el cas alternatiu de perpetuar-se la unitat d'Espanya i que aquesta patís algun dia una crisi greu de règim, l'oligarquia catalana podria jugar la carta de la secessió, tal com van jugar les burgesies de les nacions oprimides de l'imperi rus el 1917 per escapar del procés revolucionari.

En segon lloc, la independència significarà una victòria del *Sí, es pot* enfront la idea imperant del *lluitar no serveix de res*. Cal no perdre de vista que ens

trobem davant d'un moviment d'arrel popular que ha desbordat el règim i que, amb molt d'esforç i autoorganització de milers de ciutadans i ciutadanes, ha doblegat l'oligarquia espanyola i catalana (profundament integrada a Espanya) i ha imposat la sobirania de la majoria social sobre les lleis de l'Estat. Especialment les consultes independentistes, però també gran part de l'ANC, han estat l'esclat més gran de participació política de les classes populars des de la transició.

Des d'una perspectiva revolucionària, són innegables les infinites mancances d'aquest nou independentisme, on destaquen el conservadorisme social i el paper actiu que hi ha tingut una part de les classes mitjanes i altes catalanes, així com ERC i CiU. Però també és innegable que, amb ell, ens hem empozerat

Depèn de nosaltres, que aquesta experiència col·lectiva es canalitzi per plantejar en sentit il·limitat el dret a decidir del poble

i estem aprenent que podem incidir en la política, negar la legitimitat de l'ordre imperant i organitzar-nos per canviar-lo a voluntat.

Depèn de nosaltres, que aquesta experiència col·lectiva es canalitzi per plantejar en sentit il·limitat el dret a decidir del poble, més enllà del simple canvi de fronteres. En aquest sentit, trobem el tercer impacte positiu de la independència. I és que el procés de secessió és un trencament molt important del règim i l'oligarquia. Si les esquerres prenem un paper actiu en el procés independentista, podem valer-nos d'ell per configurar un ordre social molt més favorable. ◀

PERSPECTIVA

Prada de Conflent: l'UCE a l'UCI?

Jordi Martí Font

 Activista del Camp
 @jordimartifont_

enguany, he tornat uns dies a la Universitat Catalana d'Estiu (UCE) de Prada de Conflent i he assistit al que mai m'hagués arribat a imaginar: l'UCE és un cadàver, esplendorós perquè no tot és mort i té un passat poderós, llarg i intens, però un cos sense vida al cap i a la fi. Poca gent i, entre aquesta poca gent, la de 16 a 35 anys pràcticament ha estat eliminada. L'endemà de la clausura, en una entrevista concedida a Vilaweb, el rector Joan Sales aclaria aquest punt. Bé, l'aclariria o l'enfosquia perquè, segons Sales, "en referència a les beques que es donen per facilitar als joves que participin a l'UCE, de les quaranta places disponibles, només s'havien rebut tretze peticions i, finalment, se'n van atorgar nou". El rector atribuïa la baixa demanda de beques al fet que no comptaven amb prou pressupost per fer-ne difusió. Increïble, que hi hagi beques per a joves que no es donin i el nombre de participants baixi en 47 alumnes.

Una idea única ho recorria tot: l'any que ve, Catalunya serà independent i punt i final, no calia parlar de la societat que hi haurà dins, de la seva salut, de la seva escola, de les seves dissidències o obediències... Poques activitats en comparació amb altres anys, poc interès pel debat i la discussió, poc aprofundiment, tòpics i més tòpics repetits, una colla de gent que es coneix i ens coneixem i anar fent... No vull ser catastrofista ni això és un article de crítica a ningú, però no dir el que he percebut i que molta altra gent (i quan dic molta estic dient molta) m'ha comentat seria amagar la (meua i nostra) realitat. Pel que fa a la presència segons territoris, la davallada de persones que no venien directament del futur *territori alliberat* és molt preocupant. En aquesta 45a edició, s'hi han matriculat 591 alumnes, el 72,79% dels quals provenia del Principat; els procedents de la Catalunya Nord (8,52%) se situaven en segon lloc; en tercera posició, els del País Valencià (6,56%), i, finalment, els de les Illes Balears (4,92%).

El catalanisme reflexiu s'ha acabat i el catalunyisme dels tòpics s'obre pas i és majoritari en el fòrum de la Catalunya Nord, mentre un tros de la nació es prepara per esdevenir (diuen alguns) independent, Estat independent (diuen altres) i protectorat del Banc Central Europeu (pensem els pesats de sempre,

/ ZULEMA GALEANO

si res no canvia). Sabem que el pressupost de l'UCE s'ha reduït, que hi ha moltes menys beques per a la gent jove i amb pocs recursos, que molta gent va a Prada com si fos un balneari on ensenyen algunes coses interessants, que altres hi fan turisme i reveuen antigues amistats de quan eren joves... però tot això no justifica aquesta -pràcticament- absència total de debat al voltant d'un tema com aquest que tenim davant i aquesta forma tan única de no pensament, de repetir com lloros una colla de tòpics i, quan sortim del guió, no saber què dir...

Ara bé, no estic decebut. Entre munts de tòpics, hi ha alguns cursos universitaris de molta qualitat, gent que continua oberta al món, persones que s'hi deixen la pell i s'estimen l'UCE, complicitats

establertes en la voluntat de ser i de fer i una feinada impressionant, que hi és i ha de continuar... Prada continuarà endavant i l'esmena no pot ser a la totalitat. Ara bé, el que ens cal és intentar que esdevingui molt més diversa del que és ara, de tots els colors, de tots els racons dels Països Catalans, àgora de moviments socials, laboratori musical atrevit, centre de la infectació, espai per a la festa i la lluita d'ara, fòrum de pensament i de debat, eina de transformació sense dirigismes ni ximpleries dogmàtiques, però oberta a les idees que munts de gent van creant en aquest país que és tan gran i intens com sempre i que també ha de portar les seves veus a Prada. És possible fer-ho i segur que, si ho fem, serà molt i molt bonic. A la batalla! Som-hi! ◀

CANVI DE RUMB

Plurilingüisme i autogestió a l'aula

Ruth Bruguera

 Aula d'Idiomes de l'Ateneu Roig
 @La_Directa

En començar l'estiu, vaig rebre un correu electrònic de l'Ateneu Roig que em convidava a participar d'un nou projecte formatiu que estaven impulsant. Donat que sóc professora d'anglès, vaig respondre diligentment a la invitació per confirmar l'assistència a la reunió que se celebrava per començar a construir aquest projecte anomenat Aula d'Idiomes. El primer dia de reunió, em vaig trobar amb un grup de persones amb idees, ganes de compartir i diferents trajectòries que aportaven expertesa molt diversa e l'equip que s'estava formant. La riquesa d'aquest projecte radica, més enllà de la professionalitat del professorat, en el fet que és un projecte cent per cent autogestionat i construït de forma cooperativa entre totes les persones que hi ha implicades, això és, els professors i les professores d'idiomes.

Des d'un principi, amb l'auspici de l'Associació Roig-Cultura, el professorat, malgrat la complexa conjuntura econòmica actual i la societat individualista en què vivim, ens hem anat posant d'acord i distribuint les tasques que cal fer per tirar endavant el projecte, donar-lo a conèixer i fer-lo créixer. I ho hem fet -ho estem fent- amb ganes, empeny i molta tossuderia.

El projecte es basa en la cooperació, la col·laboració i l'autogestió entre els professors i professores que en formem part i l'Ateneu Roig

A més, el projecte es regeix pels principis de la cooperació, la col·laboració i l'autogestió entre els professors i professores que en formem part i l'Ateneu, l'espai que alberga l'Aula d'Idiomes, banda d'altres iniciatives socials. De fet, aquest espai tan divers és el que confereix el tret diferencial a l'aprenentatge d'una llengua a l'Aula d'idiomes, ja que, a banda d'idiomes, també oferim un espai de sociabilitat, relació i interacció. Fins i tot oferim l'oportunitat d'aprendre una llengua a partir del troc. I la riquesa... de les diferents llengües i nacionalitats, de la mescla de cultures, de punts de vista, d'opinions i de visions... però tenim les llengües, el plurilingüisme com a eina per obrir portes a la comunicació. ◀

CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.cat per correu postal a: **Riego 37, bxos esquerra. 08014 Barcelona.** L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Missió impossible

Manuel García

Agrupació d'Affectedats per l'IRPH

Missió impossible, amb l'aigua al coll, a la vora d'un atac de nervis. No són pel·lícules, és la realitat de les famílies que, aquests dies, estan a l'espera que el senat decideixi sobre la disposició addicional 15 de la llei de suport als emprenedors, que regula un règim de transició per a la desaparició dels índexs o tipus d'interès de referència, IRPH Caixes, IRPH Bancs i CECA. El govern substituirà aquest índex per un altre: l'IRPH d'entitats.

A l'espera del sorteig de Nadal, a aquest milió i mig de persones, els seria de gran alleugeriment que el seu substitut fos l'Euribor +1, que suposaria un estalvi econòmic d'entre 150 i 250 euros mensuals. Un sorteig -per dir-ho així- que alleujaria aquestes

famílies durant la resta de les seves hipoteques. Gairebé dos anys lluitant per un interès digne des que va sortir l'Ordre EHA/2899/2011, de 28 d'octubre, de transparència i protecció del client de serveis bancaris, que establia la desaparició completa dels índexs IRPH, amb el parany que s'havia de crear un règim transitori i que ha acabat sent un nyap.

Missió impossible: majoria absoluta del PP a les corts i el senat, tot i que el grup socialista i IU-ICV han presentat esmenes a la disposició quinzena. Amb l'aigua al coll: moltes famílies estan vivint veritables drames per poder tirar endavant i poder pagar les seves hipoteques. A la vora d'un atac de nervis: què passarà aquest dia 11 al senat? El govern mirarà pel poble i no pels bancs o, una vegada més, ens donarà l'esquena? ◀

Ens cal una vaga general clarament (in)definida

Ramon Samblas

@La_Directa

No som *capital humà* de les empreses ni podem ser representades a la part baixa d'un organigrama; tampoc som dades d'un arxiu *excel* del director de personal de torn. No som les causants d'aquesta crisi encara que ens la vulguin fer pagar amb unes tarifes que van des de la disminució de serveis essencials al barri fins al desnonament, passant per l'acomodament lliure i cada cop més barat. No som *ni-nis* ni *chavs* ni cabem dins de cap etiqueta que busqui denigrar-nos. Som classe treballadora i som majoria.

Treballem al sector privat i també al públic. Som d'aquí i som de fora. Unes poques treballem en cooperatives i altres, directament, no tenim feina. Algunes hem de pagar-nos la nostra pròpia

seguretat social i cada cop som més els que treballem en negre. Portem granes blaves, però també netegem portals i escales i servim copes, entre altres coses.

Malgrat l'atomització a la qual ens sotmetem cada dia, quan se'ns dona l'oportunitat de plantar cara i decidim sortir al carrer en jornades de vaga, ho donem tot perquè ho volem tot. Potser aquest és

No cabem dins de cap etiqueta que busqui denigrar-nos, som classe treballadora

un dels motius que fa que els que tenen capacitat per convocar vagues generals només les convoquin d'un dia, els fa por donar-los continuïtat i protesten amb la boca petita davant l'última ofensiva de retallades socials i laborals aprovades pel govern espanyol i la Generalitat durant aquest estiu. ◀

COM S'HA FET

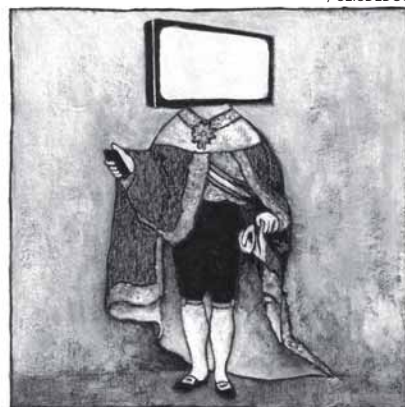

Aquesta setmana, com podeu comprovar, la DIRECTA surt dijous i no dimecres. Això es perquè dimecres era festa i volíem cobrir els actes de la diada. Així que avui hem vingut a la redacció cap a les vuit del vespre a veure les fotografies del dia i a triar les que més ens han agradat per a les pàgines 4 i 5 i per a la portada. Així que si patiu algun retard en la recepció de la vostra subscripció tingueu en compte que segurament és degut al trasbals que ha provocat aquesta situació en les nostres distribuïdores. D'altra banda, aquesta setmana hem canviat el programa amb el que compaginem la DIRECTA. Hem abandonat el nostre estimat Quark, que ens ha acompanyat durant més de set anys, des del primer dia. Així que si trobeu

alguna errada en el disseny també us preguem que sigueu benevolents i us prometem que anirem millorant setmana rere setmana. El canvi de programa l'hem pogut fer gràcies a que ja tenim gairebé instal·lades totes les màquines noves que hem pogut comprar amb els diners del Verkami. En aquest sentit, agrair al Carlos la paciència i la feina que està fent en la instal·lació de la xarxa informàtica de la redacció, que encara està per acabar. Finalment, dir que aquesta setmana també hem començat un altre dels processos que van motivar la campanya de Verkami que vam fer abans de l'agost, el llarg i difícil procés vers la cooperativització del projecte que estem tot just iniciant amb A+4. De moment això és tot. Fins la setmana que ve. Salut!

EL RACÓ IL·LUSTRAT

/ SEISDEDOS

- Visquin les cadenes!

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Dipòsit Legal: GI-1528-2005

C. Riego núm. 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona
www.directa.cat
directa@setmanaridirecta.cat
Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

LICÈNCIA CREATIVE COMMONS

Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:

Reconeixement. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciadador.

No comercial. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.

Sense obres derivades. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència.

// Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'ús legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior. // Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NoDerivs. NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, California 94305, USA

Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric. El setmanari Directa no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@directa.cat — edicio@directa.cat — fotografiadirecta@directa.cat
audiovisuals@directa.cat — ilustracio@directa.cat — administracio@directa.cat
subscripcions@directa.cat — distribucio@directa.cat — publicitat@directa.cat

QUI SOM?

REDACCIÓ Estirant del fil David Bou i Marc Font Així està el patí Jesús Rodríguez i Manu Simarro **Impressions** Adrián Crespo **Quaderns d'Illacrua** quadersnillacrua@directa.cat **Roda el món** Oriol Andrés i Roger Suso **Expressions** Anna Pujol Reig, Mireia Chavarría i Àlex Vila **Poca Broma** Rafael Morata **Barri Internet** Hibai Arbide, Gala Pin i Josean Llorente **Agenda** Arnau Galí i Muriel Comas **La indirecta** Àlex Romaguera **FOTOGRAFIA** Robert Bonet **IL·LUSTRACIÓ** Núria Frago **CORRECCIÓ** Laia Bragulat **EDICIÓ** Marc Iglesias **COMPAGINACIÓ** Roger Costa Puyal **PUBLICITAT** Anna Pujol Reig **DIFUSIÓ** Blai Lindström **SUBSCRIPCIONS** i **DISTRIBUCIÓ** Lèlia Becana **ADMINISTRACIÓ** Karminha **PROGRAMACIÓ WEB** Projecte Ictineo **DISSENY GRÀFIC** Jose Tèllez, Sergio Espin i Núria Ribes

AQUEST NÚMERO S'ENVAIA IMPREMTA EL DIA 11

CORRESPONSALIES

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@directa.cat
BERGUEDA: bergueda@directa.cat
BARCELONÈS NORD: barcelonesnord@directa.cat
EL CAMP: elcamp@directa.cat
GIRONA: girona@directa.cat
L'HORTA: hortadirecta.cat
MANRESA: manresa@directa.cat
MARESME: maresme@directa.cat
MENORCA: menorca@directa.cat
OSONA: osona@directa.cat
RIPOLLÈS: ripolles@directa.cat
SABADELL: sabadell@directa.cat
SOLSONÈS: solsones@directa.cat
TERRASSA: terrassa@directa.cat
TERRES DE L'EBRE: terresebre@directa.cat
TERRES DE PONENT: terresponent@directa.cat
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@directa.cat

MIRALLS

Manel Fontdevila

“Només intento acompanyar els que volen un món millor”
pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS

Autogestió, solidaritat i suport mutu a través dels aliments
pàg. 6 i 7

Quaderns d'Il·lacrua 162

DIRECTA 329
12 de setembre de 2013

FOTOGRAFIA:
Abir Sultan

A FONTS | LA MUNICIÓ DE LA POR

Les armes químiques i Síria

L'ús d'armes químiques a Síria afegeix més horror a la terrible situació que viu el país, immers en un conflicte que ja ha causat més de 100.000 víctimes. L'oposició siriana ha responsabilitzat el règim de Baixar al-Assad de l'atac del 21 d'agost i els EUA i els països del consell permanent de l'ONU debaten una intervenció militar al país com a mesura de càstig. Les armes químiques, un mètode de guerra que es va perfeccionar tècnicament a partir de la Primera Guerra Mundial, tenen efectes impredecibles, un cost de producció baix, i, el més significatiu, canvien del tot les regles del joc en l'anomenada guerra total.

Juan Sarasua
afons@setmanaridirecta.cat

El suburbi de Ghuta, a l'est de Damasc, va patir un atac amb míssils carregats de compostos químics el 21 d'agost d'enguany. L'opinió internacional se'n va fer ressò a partir de nombrosos vídeos penjats a Internet per la ciutadania i l'oposició siriana va acusar el règim de Baixar al-Assad de l'atac. Més de 1.400 persones han mort arran d'un atac aeri on, possiblement, s'ha fet servir gas sarí, un agent nerviós que actua en ser respirat (ataca les proteïnes en les sinapsis neuronals). Els seus efectes varien segons la dosi, però, en el cas de Síria, les persones afectades presenta-

d'unes protestes estudiantils per part del règim dictatorial d'Al-Assad. Des d'aquell moment, la ciutadania i l'oposició al règim es van començar a manifestar per exigir la dimissió del govern. Fins ara, el conflicte ha causat més de 100.000 víctimes i els excessos dels dos bàndols, la desinformació i la manipulació mediàtica han estat protagonistes claus. Avui, els cinc països membres del consell permanent de l'ONU (la Xina, França, Rússia, el Regne Unit i els EUA) debaten una intervenció militar al país com a mesura de càstig per l'ús d'armes químiques, una pràctica objecte de condemna des de la signatura del Protocol de Ginebra, el juny de 1925, fins a la creació de l'Organització per a la Prohibició d'Armes Químiques, el 1997.

Tant Rússia com l'Iran proveeixen el règim siria d'armament i França i els Estats Units han donat suport als grups rebels sirians en diverses ocasions

L'arma perfecta i la guerra més vil

Tot i que, al llarg de la història, s'han utilitzat variants del que actualment coneixem com a armes químiques, no va ser fins a principis del segle xx que es va obtenir el desenvolupament tècnic necessari per convertir aquest tipus d'armament en quelcom terriblement efectiu i letal. A més, el seu ús massiu representava una nova forma de lluitar en combat. Sigmund Freud va descriure la guerra química com aquella que “rebutja totes les limitacions a les quals se sotmet algú en temps de pau, anomenades dret de gentes, no reconeix les prerrogatives del ferit i del metge, no fa distinció entre la part no bel·ligerant i la part combatent de la població i nega els drets de la propietat privada”. Una guerra que “presa d'una ràbia cega, fa caure tot allò que

ven espasmes, dolor al pit, sobreproducció de saliva, pèrdua de consciència i paràlisi muscular, especialment dels músculs respiratoris, tots ells símptomes comuns de la ingesta de gas.

L'ús d'armes químiques en el conflicte siria afegeix més horror a la terrible situació en què es troba aquest país de l'Orient Mitjà. Tot va començar el març de 2011, amb la dura repressió

li fa nosa, com si després d'ella no hagués d'existir la pau ni el futur per als homes" (Freud, S. *Compendio del psicoanàlisi*. Tecnos, Madrid, 1985, dins Glucksmann, 2002).

El gran inconvenient d'aquestes armes és la falta de control i els seus efectes impredecibles. Si s'utilitzen, poden ser agents decisius per a la victòria, però, alhora, l'exèrcit agressor també pot patir-ne els efectes. El vent pot fer una mala jugada i, en el cas dels gasos persistents, les zones on s'empren queden completament en quarantena per la contaminació. És una arma que no necessàriament pretén matar, però sí immobilitzar l'enemic, en ocasions de manera permanent.

Aquestes característiques van aconseguir dotar les armes químiques de l'ingredient més efectiu per a un guerrier: generar una por terrible i augmentar la paranoia a nivells extrems, molt més que amb qualsevol altra arma usada pels humans. Generava pànic al front i a la rereguarda, ja que els esforços per protegir-se contra un gas són molt diferents dels que van dirigits a la protecció contra un projectil o una bomba explosiva. Els resguardos antibombes se situaven a les parts baixes de les edificacions per resistir millor els atacs. Però aquesta mesura era innòcua davant els gasos, generalment més densos que l'aire, fet que comportava que es mantinguessin sobre terra. Els gasos també podien penetrar els murs dels refugis i, per tant, calia construir-los amb unes característiques i uns materials molt més costosos que els d'un refugi antibombes típic.

En el cas de Síria, es pregunten si han de reprimir militarment (no econòmicament) l'Estat que faci servir aquestes armes i oblidar l'ús flagrant que n'han fet tots els membres del consell directiu de l'ONU en conflictes anteriors

L'ús d'armes químiques es va prohibir fins i tot abans de la Primera Guerra Mundial a través del tractat de la Conferència de l'Haia, el 1899. Posteriorment, se'n va tornar a regular l'ús amb el Tractat de Versalles de 1919, al final de la gran guerra. I per últim, el 1925, es va crear el Protocol de Ginebra, que va prohibir l'ús d'armes químiques i biològiques. L'acord va ser signat per 38 països (els EUA no ho van fer fins al 1970); però malgrat l'horror demostrat al camp de batalla i la impressió que va generar l'efectivitat d'aquesta arma silenciosa a tots els paï-

sos, totes les nacions desenvolupades es van dedicar a produir en massa tot tipus de gasos i a investigar possibles armes bacteriològiques.

Una mica d'història

El 22 d'abril de 1915, a la ciutat belga d'Ypres, l'exèrcit alemany va situar recipients amb clor líquid en una línia de deu quilòmetres al llarg del front. Un vent convenientment a favor i l'obertura oportuna dels recipients van fer que el clor, més pesat que l'aire, es mantingués arran de terra i arribés a les trinxeres franceses distribuïdes a la frontera. Els soldats van patir asfíxia i cremades a la gola i els pulmons. Van ser les víctimes del primer atac a gran escala amb armes químiques de la història moderna.

La mateixa ciutat va tornar a ser protagonista d'un altre atac amb un agent químic el 1917. En aquesta ocasió, va ser un compost vesicant, que produïa butllofes a la pell i els òrgans. Es va anomenar iperita (fent referència a la ciutat) i és conegut popularment com a gas mostassa.

Cronologia dels principals atacs amb armes químiques

- 1 1915 - Alemanya va utilitzar diversos compostos químics com el clor, el fosgen o el gas mostassa a Bèlgica
- 2 1919 - El Regne Unit va utilitzar adamsita (també anomenada difenilaminacloroarsina o clorur de fenarsina) als camps russos de Murmansk i Archangel contra l'exèrcit roig soviètic durant la guerra civil russa
- 3 1923-28 - Itàlia va utilitzar gas mostassa i gas fosgen contra Líbia
- 4 1930 - El Japó va utilitzar gas mostassa i gas fosgen a la Manxúria xinesa
- 5 1935-36 - Itàlia va utilitzar gas mostassa i gas fosgen contra Abissínia (l'actual Etiòpia)
- 6 1935 - La Unió Soviètica va utilitzar gas mostassa i gas fosgen contra les tribus Basmach (rebels antisoviètics)
- 7 1921-27 - L'Estat espanyol va utilitzar gas mostassa contra l'exèrcit rebel d'Abd el-Krim, al nord del Marroc, durant la Guerra del Rif
- 8 1961-67 - Els EUA van utilitzar napalm al Vietnam contra la guerrilla comunista del Front Nacional d'Alliberament del Vietnam (o Vietcong)
- 9 1980-88 Saddam Hussein va utilitzar gas mostassa, cianur i gas sarí contra l'exèrcit i la població iranianana. També va utilitzar agents nerviosos contra la població kurda de Halabja
- 10 1994 - Al Japó, la secta d'Aum Shinrikyo va utilitzar gas sarí contra una comunitat veïnal a Matsumoto
- 11 1995 - Al Japó, la mateixa secta va atacar amb gas sarí el metro de Tòquio
- 12 2013 - A Síria, l'atac produït contra la població de Damasc encara s'està investigant

Font: The Poisonous Cloud (Haber, L.F., 2002) i Organització per a la Prohibició d'Armes Químiques

Després de la Primera Guerra Mundial, diversos països van usar aquestes armes. L'Estat espanyol va utilitzar gas mostassa al Rif, al nord del Marroc, des de 1923. Durant la Segona Guerra Mundial, l'avenç científic en la química (sobretot lligat al desenvolupament de pesticides) va permetre la creació d'altres substàncies, com el gas sarí. Durant aquella contesa, però, la por i la paranoia d'ambdós bàndols (totes les unitats de l'exèrcit nazi, per exemple, portaven màscares protectores) va impedir-ne l'ús massiu.

L'àntrax, la primera arma biològica utilitzada a gran escala en un conflicte mundial, va aparèixer durant la Segona Guerra Mundial. Durant la guerra freda es van desenvolupar gasos letals nerviosos com el sarí o el VX. Aquest últim tenia efectes atroços: podia produir lesions psíquiques i neurològiques de caràcter permanent. Només calia que una dosi molt petita (2-10 mil·ligrams) entrés en contacte amb la pell o fos respirada per ocasionar danys sovint irreversibles.

Un altre compost químic utilitzat com a arma ser el napalm, que va aparèixer durant la guerra de Corea (1951-1953). Emprat extensivament pels Estats Units a la guerra contra Vietnam (1969-1975), també s'ha fet servir freqüentment en combats més recents al Sàhara Occidental (1976-1977), l'Iran (1980-88), Sèrbia (1994) i l'Iraq (2003-11).

L'ús d'agents químics, però, no ha estat exclusiu d'exèrcits de països en guerra. També l'han usat organitzacions terroristes i grups amb ideologies religioses extremistes. El 1995, diversos integrants del grup religiós Aum Shinrikyo van deixar bosses de plàstic amb gas sarí a l'interior dels vagons del metro de Tòquio. El resultat van ser més de 1.000 persones ferides i tretze mortes.

La indústria: gasos fàcils de produir

Hi ha diversos aspectes que expliquen l'auge d'aquestes armes en els conflictes del segle passat. La ciència va aconseguir avenços molt importants a principis del segle xx i les noves tecnologies com

Favió o els míssils van canviar del tot el vell esquema de la lluita al front. L'aeronàutica, sobretot a partir de la Guerra Civil Espanyola, va aconseguir l'autonomia suficient per atacar l'enemic de manera constant i durant un temps prolongat, tant al front com a la rereguarda. Això és clau, perquè atacar la rereguarda significa, en molts casos, atacar la població civil, els subministraments de l'enemic. La distinció entre soldat i civil cada vegada era més borrosa, fins al punt actual, en què els combats es lliuren directament en terreny civil. Les guerres es van transformar en guerres totals i les armes químiques van afegir el factor sorpresa, una alta efectivitat amb un cost de producció molt baix, un nombre baix de morts i una immensa por compartida per l'exèrcit i la població civil. Unes armes poc controlables, persistents en el temps i amb un ús que comporta la possibilitat de patir danys durant molt temps després de l'atac.

El cas de Síria

Abans de l'atac a Damasc, Rússia va denunciar l'ús de gas sarí per part de l'exèrcit rebel sirí el 19 de març en un atac a la ciutat d'Alep, al nord del país. Hi van morir 25 persones, totes amb símptomes d'ingestió de gas. Des de llavors, els països occidentals van començar a sospitar de l'ús d'aquestes substàncies en el conflicte, fet que sembla confirmat pels esdeveniments d'aquest mes d'agost.

- **Les armes químiques van afegir el factor sorpresa, una alta efectivitat amb un cost de producció molt baix, un nombre reduït de morts i una immensa por compartida per l'exèrcit i la població civil**

L'ONU encara no ha emès el resultat de les proves recollides sobre el terreny i analitzades a les seves oficines de l'Haia, però l'incident ha provocat la reacció de tothom. Els països del consell director de l'ONU es pregunten si és necessari atacar militarment el país com a càstig per la violació d'un conveni internacional. Les proves (vídeos de la ciutadania i mostres recollides per l'ONU) no semblen del tot conclouents i el poc consens entre els països del consell directiu de l'ONU augmenta la incertesa.

Els diversos tractats de prohibició mostren només una cara de la moneda sobre l'ús d'aquestes armes. Tant Rússia com l'Iran proveeixen d'armament el règim sirí i França i els Estats Units han donat suport als grups rebels sirians en diverses ocasions.

Ara, es pregunten si han de reprimir militarment (no econòmicament) l'Estat que faci servir aquestes armes i oblidar l'ús flagrant que n'han fet tots els membres del consell directiu de l'ONU conflictives en anteriors. No es tracta simplement d'una qüestió moral (si cal o no usar una arma tan terrible), sinó que cal tenir en compte que cap

país no prendrà una decisió sense tenir en compte els seus interessos abans que els de qualsevol tractat signat.

Les conseqüències d'actuar contra Síria (i, avui, també les de no actuar) posen sobre la taula diversos temes importants per a tothom: un cop més, el paper de l'ONU com a àrbitre mundial està a la mercè del gran poder de veto que tenen

els cinc països del consell director; sigui quina sigui la decisió, la imatge dels països capdavaners del món es veurà afectada i condicionarà l'actitud d'altres països en conflicte (com l'Iran) davant d'amenaques similars. No obstant això, cap d'aquestes decisions no té en compte el problema principal: el desastre humanitari d'aquesta guerra.

- Núria Frago

De la guerra del Rif a la revolució espanyola

Tot i la prohibició existent de l'ús d'armes químiques, l'Estat espanyol té el vergonyós honor d'haver estat un dels primers països en utilitzar-les a gran escala: durant la guerra del Rif (1921-1927). Sota les ordres d'Alfons XIII, aquestes armes es van utilitzar per primera vegada per combatre l'exèrcit d'Abd el-Krim. Tot sembla indicar que, el juliol de 1923, a la batalla de Tizzi Azza, prop de Melilla, es va utilitzar gas mostassa per primera vegada, uns atacs que es van produir fins gairebé el final de la guerra, el 1927. Aquest gas, juntament amb la tecnologia per fabricar-lo i l'artilleria per utilitzar-lo, va ser subministrat pel govern alemany.

Durant la Guerra Civil Espanyola es van efectuar en els primers bombardejos sistemàtics i continus sobre grans ciutats (la primera va ser Barcelona). Es van destruir enclavaments militarment importants a la rereguarda i es va atacar la població civil amb la intenció d'afectar psicològicament l'enemic. Davant el risc d'utilització d'armes químiques contra la població civil, l'actitud adoptada va ser, d'una banda, implementar i encoratjar una defensa passiva per part

de la societat fomentant la construcció de refugis, l'assistència a cursos de defensa passiva o les instruccions en cas d'atacs químics i, de l'altra, atacar per fer saber a l'enemic que s'estava construint armament químic per usar-lo en la guerra, fos cert o no.

Al costat republicà, la por provenia més aviat del fet que el principal aliat del bàndol nacional era Alemanya, un país que comptava amb el desenvolupament tecnològic necessari per crear armes químiques. En el bàndol nacional, la por provenia dels diversos informes provinents del servei d'informació nacional (SIM) sobre la compra de materials per fabricar aquestes armes per part de les forces republicanes.

Només hi ha indicis d'una incipient indústria d'armes químiques al bàndol republicà. Catalunya va ser l'últim bastió republicà que va caure i, en aquell moment, tenia un gran entramat d'indústries metal·lúrgiques i una indústria tèxtil molt forta, que, amb una modificació petita i barata, podien reconvertir la seva producció en indústria bèl·lica.

A l'Estat espanyol, la *fàbrica de gasos* més gran estava ubicada a la finca

La Marañosa, vint quilòmetres al sud-est de Madrid. Com que es trobava prop del front de batalla, les tasques de proveïment de matèria primera i d'emmagatzematge de la producció van perillar ràpidament. Per això, el govern central va decidir traslladar la producció de l'armament químic a una fàbrica situada al Pirineu català, als límits de la vall de Ribes de Freser i la població de Queralbs. Aquesta fàbrica mai no va arribar a produir cap projectil de gas a causa de la ineficiència dels seus encarregats.

Es van fer esforços ingents per protegir la ciutadania dels gasos. La Generalitat va arribar a organitzar un grup de protecció passiva, integrat per ciutadanes, per fer front a un hipotètic atac amb gasos tòxics. Els cursos donaven instruccions per actuar en cas d'un atac i per saber on calia adreçar les víctimes gasejades. Les instruccions de construcció dels refugis tenien en compte un atac d'aquestes característiques i s'han documentat plànols i instruccions precises sobre el material, el disseny i la capacitat dels refugis antics.

Manel Fontdevila: “Només intento acompanyar els qu

Manel Fontdevila (Manresa, 1965) és tal com es dibuixa a si mateix: gros, amb el nas fi, llarg i amb una petita línia vertical a la punta. Però també hi ha coses que la caricatura no capta: els ulls mig clucs i foscos però plens de vitalitat; les dents grans, rectes, lleugerament separades i que es veuen de seguida quan somriu. Va créixer en una època de ‘chistes’ i tebeos, una època en què el còmic i els gags encara no havien arribat al seu món. Ara, amb gairebé 50 anys, aquell nen que va començar dibuixant per a associacions veïnals no només continua llegint tebeos, sinó que el seu ofici és crear-los. I sembla que hi té traça. Ha il·lustrat articles de premsa, ha fet cartells, acudits, tires còmiques, llibres, reculls, exposicions... Una obra extensíssima i heterogènia que ha anat construint al seu pas per diversos *fanzines*, el *Regió7*, *El Jueves* (on va fer el guió de la famosa portada dels prínceps d'Astúries, que li va costar 3.000 euros de multa), *Público*, *Orsai*, *La Marea* o *eldiario.es*, entre altres mitjans. I sempre marcada per una constant: l'humor.

Daniel Fernández Galeote
entrevista@directa.cat

Com va ser treballar al *Regió7* amb setze anys?

S'ha de tenir en compte que ara no en sé molt, de política, però llavors ni tan sols m'interessava. Per tant, em feia molta por donar una opinió: com podia dir què en pensava, d'un tema, si en realitat no en pensava res de res? Havia de parlar de tot, de manera que, si no en sabia, me n'anava a buscar el meu germà gran i li preguntava, per exemple, qui era l'alcalde de Manresa. I ell em contestava: “És el Joan Cornet, del PSC”. I jo hi tornava: “I aquests són bons o són dolents?”. Vaig acabar fent un curset extens de política i actualitat. Temps després, es va fer un recull d'allò que havia fet al *Regió7*, dels cinc primers anys, només es van poder aprofitar quatre acudits. També em vaig haver d'espavilar i agafar revistes velles, el *Por favor*, *El Papis...* per buscar acudits i copiar-los.

De debò?

Sí, és clar. La part positiva és que n'extreia moltes idees. I al final, copiant, m'adonava que hi havia dibuixants bons i dolents i sempre era millor agafar el *chiste* dels dolents per-

què, als bons, com el Cesc o el Chumy Chúmez, la broma només els funcionava amb el seu dibuix. En resum, cobrava per copiar, però el sou era de misèria autèntica i, per tant, no em sento culpable.

Va suposar un gran aprenentatge estudiar Belles Arts?

Estudiar Belles Arts... és una tonteria. Jo volia dibuixar tebeos i, a la carrera, només hi havia una assignatura de còmic. En realitat, jo perseguia un mite, el que diu que s'ha de tenir un títol, però aviat vaig aprendre que mai ningú te'l demana, la gent vol veure només com dibuixes. Al final, vaig deixar la carrera penjada.

Com vas aterrar a *El Jueves*?

A mi, mai se m'havia acudit treballar allà, ho veia de professional estable, d'aquells senyors amb barba que estaven tot el dia parlant de política, i jo estava al món del còmic, vivia el moment... Treballava amb molta gent, en la misèria pura, tot i que d'una forma molt viscuda. Però als 90, el món del còmic va entrar en crisi i se'n va anar a prendre pel cul.

Jo, llavors em preparava per ser il·lustrador i em van trucar ells, que editaven una revista militar que es deia *Putà Mili* i per la qual necessitaven dibuixants. Van obrir un catàleg del Saló del Còmic i els vaig agradar.

—
“L'escàndol és un concepte fals, sis mesos després ja no existeix”
—

Et volia preguntar si et va afectar l'escàndol amb la portada dels prínceps, però, veient la portada d'*El Jueves* del dimecres 13 de març, on dius alegrement que “*Al rey ya no se le levanta*”, no sé si cal.

Aquella portada va ser positiva, vam posar un tema sobre la taula. Fins llavors, de *chistes* sobre la monarquia, només en feia *El Jueves* i n'havia fet de més pesats anteriorment. De tota manera, poc abans, s'havia donat a conèixer el tema de l'ós borratxo del rei i el dia que s'havia d'anunciar la nostra sentència, també va ser portada als diaris el divorci de la

e volen un món millor”

Natàlia Virgili

infanta Elena i el Marichalar... de manera que la caiguda de la monarquia ja era visible. Tot i això, m'agrada pensar que vam obrir un camí. No ho vull comparar perquè són productes molt diferents, però em recorda *La vida de Brian*: quan la van estrenar, als 70, va ser un escàndol i ara la poden veure els nens a les quatre de la tarda. L'escàndol és un concepte fals, sis mesos després ja no existeix.

Què és el que més t'agradava de treballar a *Público*?

Els estius, perquè provava fent cartells i vinyetes més curioses que durant la resta de l'any, tot i que això ja passava al *Regió7*. M'alliberaven de l'actualitat i podia fer el *chiste* com em sortia de la barretina. No sóc especialment trencador o modern, però m'agrada divertir-me amb la feina, estar motivat. Si et sorprens a tu mateix i t'ho passes bé, el lector ho nota.

Com va sorgir l'últim gag a *Público*, inspirat en la famosa foto de Capa on surt un milicià de la Guerra Civil a qui acaben de disparar?

Per aquesta voluntat de fer coses diferents, sorprenents fins

a cert punt. Recordo que nosaltres relliscàvem amb un plàtan i uns altres se'n reien i hi va haver gent que es va empar bastant...

T'acusaven de guerracivilista.

Sí... i a mi, el guerracivilisme m'importa un rave, però van desmuntar l'escena i van arribar a la conclusió que eren els senyors que reien els que havien posat la pell de plàtan; i no era aquesta la idea. Jo volia agafar un mite –però no la Guerra Civil, sinó la súper-foto de Capa– i transformar-lo en un *chiste* de Bruguera. No faig mai acudits simbòlics, com el Forges, per exemple, per tant, potser no estava gaire ben fet perquè no hi tinc costum.

Conceps la feina sense reivindicació, sense assenyalar culpables?

Jo no sé qui són els culpables, més aviat puc assenyalar gent que no ha fet les coses com les havia de fer. No vull fer pamflets ni donar solucions, només presento situacions que em semblen incongruents. Ser progressista, tot i que la paraula és lleugíssima, consisteix a creure en un món millor, encara que això sigui dur perquè obliga a empassar-se moltes contradiccions: la primera, que el món és un lloc pensat per als egoistes. Jo crec que és positiu acompanyar i donar suport als que volen millorar-lo, riure dels idiotes que estan equivocats i que ens estan empenyent al barranc perquè al final hi caurem tots. Suplir la funció que tenien les cançons protesta dels anys 70, que eren himnes generacionals i que ara s'han perdut.

–
“No vull fer pamflets ni donar solucions, només presento situacions que em semblen incongruents”
 –

Ets bastant actiu a Twitter. Per què vas triar com a descripció “Cercó un centro di gravità permanente”?

És una cançó de Franco Battiato que em fa gràcia. Volia posar alguna cosa en italià, que m'agrada molt, tot i que no en tinc ni idea. Això ho faig molt als tebeos, posar paraules en altres idiomes; ho trobo terriblement divertit. Suposo que em ve de llegir l'Agatha Christie, una escriptora dolenta que escrivia novel·les de misteri molt tramposes, però que són un petit univers on em sento molt segur; algunes, me les dec haver llegit quinze vegades. Ella feia que, de tant en tant, Poirot digués coses en francès. També en té la culpa la primera pel·lícula de James Bond perquè, al final, quan 007 està molt content i ha fet l'amor amb l'Ursula Andress, diu: “*Hoy me siento italiano y musical*”. I jo penso que és una sensació que existeix, sentir-se italià i musical.

No et fa vergonya exposar-te com ho fas a vegades, encara que sigui a través del teu alter ego il·lustrat? Hi ha coses que són molt íntimes...

Fins i tot en una ocasió vaig fer una pàgina on surto fet l'amor amb mi mateix. Deu ser culpa d'algun problema intern no resolt. Ho trobo divertit perquè és provocador, però alhora tinc molt clar que aquest no sóc jo. Em diuen que és de tenir poca vergonya, però, per a mi, és al contrari, és la timidesa absoluta: escullo allò que vull mostrar i presento aquest pallaso com una autèntica cuirassa. Si volen saber alguna cosa de mi, és aquest senyor que m'he inventat.

Acudits que no prescriuen

En Manel no té cap ritual per dibuixar. Seu, es posa a pensar i busca imatges, connexions, detalls, una frase... Insisteix que això és un ofici i que, encara que des de fora sembli difícil, si un hi dedica temps, no ho és tant. Mai no s'ha quedat sense idees, tot i que algun cop ha lliurat un acudit que no era tan bo com li hauria agradat. Treballa des de casa, a Manresa, i al seu estudi té les parets cobertes de prestatgeries plenes de llibres de tot tipus. De fet, sempre ha intentat comprar les obres que li interessaven i acaba de descobrir que a les biblioteques es poden agafar llibres. I el que és més important, hi ha tebeos. La crisi, la mateixa que porta anys dibuixant amb mestria als seus acudits, primer a *Público* (d'on va sortir “amb el cul a l'aire” per culpa del tancament de l'edició en paper) i ara a *eldiario.es*, l'ha obligat a explorar nous mons. No té gaire aficions, però pot arribar a ser molt obsessiu amb allò que li agrada: no tothom se sap *Grease* de memòria. També l'apassiona tot el que té a veure amb el món del dibuix (ara està explorant autors del segle XIX) i petits plaers com escoltar música, que ja no és el punk de la seva joventut. De fet, no es fixa en les etiquetes i escolta de tot, encara que confessa que cada cop molesta més “no saber què cony diuen les cançons”. Rialler i molt parlador, gesticula mentre s'explica, però dins d'un espai més aviat reduït, limitat, una petita parcel·la que és el seu territori. Potser és un reflex de la seva humilitat. Deixa molt clar que el seu acudit descriu, no prescriu, perquè ell no és cap expert. “Jo faig humor”, avisa. Tot i això, es mulla: “La independència de Catalunya? Naturalment crec que s'hauria de votar, però m'agradaria saber abans quin país tindrem: si ha de ser de dretes, ja no m'interessa”. “El nou papa? Diuen que és el papa dels pobres, però com que de moment no el conec gaire, faig *chistes* d'argentins. A mi, l'Església catòlica em sembla *infumable* tota ella, però ja veurem si realment suposa un canvi”.

Autogestió, solidaritat i suport mutu a través dels aliments

Hi ha necessitats bàsiques que el sistema trepitja cada dia i atorga només a la població treballadora d'algunes parts del món: el dret de tenir un lloc on aixoplugar-se se supedita als interessos lucratiu dels bancs i de pocs propietaris, mentre milers de persones no tenen cap lloc on viure i milers de pisos buits es podreixen a tot l'Estat. Passa el mateix amb l'alimentació: al món, es produeixen 1,5 vegades més aliments dels que es necessiten (segons dades de la FAO) i, malgrat tot, hi ha gent que pateix gana. Molts d'aquests aliments es destrueixen per pura especulació -que permet jugar amb els seus preus- i d'altres són una mercaderia llençada perquè no s'ha venut. Per tot això, cada vegada se'n fa més palesa la necessitat de crear noves formes de lluita i de replantejament de les relacions socials si volem avançar en la creació d'un món habitable.

Xarxa d'Aliments de l'Assemblea de la Vila de Gràcia
quadernsdillacrua@setmanaridirecta.cat

A partir d'aquestes injustícies i de les inquietuds d'un petit grup de veïnes de la Vila de Gràcia, l'octubre de 2012 va començar a caminar la Xarxa d'Aliments (XdA), un projecte solidari que es fonamenta en el suport mutu i en l'autoorganització per fer front a les dificultats d'accés als aliments i la realitat de l'exclusió social amb la voluntat de fer una crítica al sistema productiu. Evidentment, l'objectiu base és la voluntat de canviar-ho tot: les relacions, les maneres de fer, la societat... És a dir, neix amb vocació de ser una eina de lluita contra el sistema capitalista.

La XdA és un grup de l'Assemblea de la Vila de Gràcia -nascuda fa dos anys arran del 15-M- que, juntament amb els grups d'Habitatge i Espai Públic, Xaingra i Salut, conforma la xarxa de suport mutu veïnal, un objectiu a llarg termini que està agafant forma.

Fer xarxa contra l'aïllament

El suport mutu neix per fer créixer el potencial transformador i crear vincles reals de solidaritat entre les persones. L'articulació en xarxa, a més, rebutja la beneficència i l'assistencialisme perquè no qüestionen el model econòmic

actual i aposta per la cooperació, la resistència i la lluita contra un sistema que ha convertit els drets bàsics en valors de mercat, estigmatitzant i segregant qualsevol persona que no tingui recursos per procurar-se'ls.

La denúncia del malbaratament d'aliments és un mitjà per donar visibilitat i assenyalar les contradiccions i les conseqüències del sistema econòmic en què vivim: es produeixen massa aliments i es produeixen malament, sense respectar la natura ni les treballadores. Gran part d'aquesta producció es llença, mentre hi ha gent que mor de fam perquè no té recursos econòmics. Així doncs, el que ha de canviar és la manera de produir, consumir i accedir als aliments.

Autoorganització i autoaprenentatge

La XdA s'organitza de manera horitzontal i assembleària. La idea és difondre la cultura de l'autogestió, és a dir, aprendre a fer les coses sense dependre de les institucions i de les dinàmiques assistencials dels serveis socials. L'autoorganització és un objectiu paral·lel a la crítica de la caritat institucional: sabem perfectament que el sistema i els seus còmplices impulsen accions caritatives i de falsa solidaritat i sabem que es tracta, simplement, d'un altre braç dels mateixos responsables que

La Xarxa d'Aliments de l'Assemblea de la Vila de Gràcia vol difondre la cultura de l'autogestió

-
Victor Serri

La denúncia del malbaratament alimentari és un mitjà per assenyalar les contradiccions i les conseqüències del sistema econòmic en què vivim

-

generen la nostra misèria. També es denuncien les pràctiques de les empreses que desgraven fiscalment quan fan donacions, els bancs i les seves obres socials o els bancs d'aliments, pràctiques utilitzades per netejar la imatge d'unes entitats que cada dia produeixen i perpetuen els greuges d'aquest sistema.

infants, joves i gent gran. Això permet sortir del gueto de l'estigmatització de la necessitat i de l'exclusió social.

La xarxa també pretén ser un node molt més ampli, trencar l'estereotip donant-receptora, fer que els comerços se'n sentin participats i implicar-los a cooperar amb ells tot buscant la manera de cobrir les seves necessitats. La desena de donants que participen a la xarxa són, principalment, botigues de verdures ecològiques, parades del mercat i col·laboradores individuals.

El suport del voluntariat

De manera voluntària i rotativa, cada setmana es reparteixen totes les tasques en torns de recollida d'aliments, de neteja de l'espai, encarregades del repartiment, de la presentació i benvinguda a les persones nouvingudes, de moderar i preparar l'assemblea i de tasques de difusió. En cada trobada setmanal, sorgeixen noves propostes i inquietuds: des de l'organització de xerrades explicatives a la preparació de conserves i melmelades per aprofitar els excedents o propostes individuals de tallers, passant per l'organització de dinars pels actes i les celebracions de l'Assemblea de la Vila de Gràcia.

En aquest espai de trobada on tot-hom hi té un cabuda, es teixeixen vincles de confiança i s'obren portes que

La base de la XdA és el suport mutu, la participació i la implicació: tot es fa entre totes. Després d'un treball de difusió del projecte i de contacte amb persones, comerços, parades i botigues solidàries, la XdA programa una trobada setmanal. Cada dimarts a les set de la tarda, el grup es reuneix al Banc Expropiat de Gràcia i, durant dues hores d'assemblea, tracta diferents temes relacionats amb el projecte i les dinàmiques del barri. La xarxa està conformada per un grup d'una trentena de persones de diverses procedències: famílies, gent assalariada, aturada,

faciliten el creixement i la divulgació d'aquesta xarxa i d'altres grups de l'assemblea. Entre els grups integrants de la XdA, hi trobem la gent de l'Armadiello, un edifici alliberat per l'Assemblea de la Vila on viuen 25 persones des de fa sis mesos. L'ajuda mútua també s'ha posat en marxa en els moments en què, a través de la Xarxa, han emergit problemes relacionats amb l'habitatge, situacions que s'han acompanyat a través del grup d'Habitatge i Espai Públic de l'assemblea o de la PAH. La presència de nombroses mares i pares amb canalla han fet plantejar, també, la necessitat de començar a idear una xarxa de criança compartida.

A banda, la XdA es coordina amb altres projectes del barri (un hort urbà del carrer Encarnació o cooperatives de consum), grups afins (el PLAT, un menjador social), altres grups de treball de l'assemblea (Xainga, xarxa d'intercanvi de la Vila) o altres àrees de la ciutat.

Una relació de confiança

Durant totes aquestes trobades, les persones es coneixen i estableixen vincles, cosa que és fonamental. Ha passat quasi un any des del començament d'aquest projecte i, durant tots aquests mesos, la manera de funcionar s'ha anat aprenent, modificant, replantejant i millorant amb la participació

L'objectiu és aprendre a fer les coses sense dependre de les institucions i de les dinàmiques assistencials dels serveis socials

i el compromís de moltes persones. Entreveient la necessitat de difondre aquest tipus de projectes, la XdA ha anat eixamplant els seus objectius: a partir de la tardor, es planteja, per una banda, continuar creixent i multiplicar-se a la Vila de Gràcia i, per l'altra, impulsar la creació de noves xarxes arreu de Barcelona per teixir una xarxa de xarxes d'aliments.

Més informació:

- > La xarxa es reuneix els dimarts a les 19h al Banc Expropiat, a la Travessera de Gràcia 181.
- > Per posar-vos en contacte amb la XdA, podeu escriure a: xarxalimentsgracia@gmail.com

FENT XARXA

Sant Antoni - Esquerra de l'Eixample

La xarxa d'aliments del barri de Sant Antoni - Esquerra de l'Eixample és una xarxa oberta de veïns, veïnes i comerços dels barris de Sant Antoni i l'Esquerra de l'Eixample que, a partir de la cooperació, aconsegueix aliments reciclats i, alhora, genera un vincle de solidaritat i organització entre la gent del barri. L'objectiu és crear un espai on poden sorgir noves idees per aprendre juntes. La xarxa intenta treballar els eixos següents: aconseguir aliments, participar d'un consum més responsable i crític amb el sistema de producció, treballar la solidaritat i l'organització entre les persones del barri i crear vincles entre els veïns i veïnes i entre aquestes i el centre social.

Es reuneix al CSO La Carboneria per organitzar-se en grups i sortir a reciclar, ja sigui buscant menjar als contenidors on es dipositen els aliments que llienen els comerços o mitjançant els vincles establerts amb els comerços perquè aquests donin els seus excedents no aprofitables. Després, quan la gent torna al local, els aliments reciclats es netegen i es reparteixen i es fa una petita reunió per comentar com ha anat el reciclatge i organitzar la propera jornada. D'aquesta manera, pretenen participar d'un consum més responsable i ser més conscients de la gran quantitat d'aliments aprofitables que llienen els comerços.

Més informació:

- > Es pot assistir a les trobades qualsevol dilluns a les 20h al CSO La Carboneria (Compte d'Urgell, 30, Barcelona)
- > O contactar-hi per correu: xarxac@gmail.com.

Dreta de l'Eixample

Enguany, la Xarxa de Suport Mutu de l'Eixample Dreta ha optat per posar en marxa la xarxa d'aliments. Actualment, es tracta de compartir un temps i un espai entre persones que, en funció de les seves necessitats i motivacions puntuals, decideixen dedicar una estona dels dilluns al vespre a reciclar els excedents alimentaris dels comerços del barri. La idea és proveir-se setmanalment de verdures i fruites d'una manera col·lectiva i organitzada –però també amena i poc estigmatitzada– i, després (a excepció de quan els aliments es guarden per algun sopar popular), distribuir els aliments obtinguts entre les unitats familiars o de convivència participants.

Més informació:

- > Els dies de trobada són els dilluns a les 21h a l'Ateneu Popular de l'Eixample (passatge Conradi, 3, Barcelona)
- > El correu de contacte és: xarxa.smed@gmail.com.

Sembla un sol conte, diran

FOTOGRAFIA: Robert Bonet

Era rabent, la llum obaga de la lluna aquella nit. Inquiet, acceptà finalment la pròpia naturalesa: ja no aconseguiria adormir-se altra vegada. Amb el temps, havia après la inclinació exacta del cos per, amb un salt, ser dins del bany. S'enfilà a la pica amb l'angoixa diària d'acabar-se al mirall. Quin dolor abandonar-se a la metamorfosi, veure a l'altra banda del seu jo els canvis infal·libles que mai més podria obviar. El calvari de ser un home. Esquena avall, la suor anava lliscant cada cop amb més lleugeresa. Perdre el pelatge era el primer pas, però el suplici més cruel era, sens dubte, la reducció del morro i la pèrdua dels incisius amb què, en altres temps, havia aniquilat tantes víctimes. Ai, encara s'emociona en recordar com n'era, abans, de fàcil, net i directe instaurar la por en el silenci del bosc. Esyorra tant l'olor fresca de l'agonia, la mirada suplicant de qui, en tu, sent a tocar el perill. Devorar de lluny com ho fa ara no honora la seva espècie, admet amb melangia.

Udola quan les potes perden les urpes, però li surt un crit agut que mai no deixa de sorprendre'l. Llavors, practica la parla i el moviment dels llavis rere la barba. I camina, camina com qui cada dia n'ha d'aprendre. Obre l'armari i s'entreté amb el tacte de les corbates. En tria una de blanca i negra que fa temps que no du. Fora, ja ha sortit el sol. És curiós el temps que requereix adoptar la forma humana, pensa. Respira i va a buscar les claus del cotxe. Vermell, el va triar vermell. Ningú no sap que és una picada d'ullet al llop més popular –més popular que ell, encara–, a aquell a qui sí que temen els nens. Engega el motor i, amb aquella sensació de gana que mai no s'esgota, es dirigeix al palau, al Palau de Congressos. Riu estrepitosament quan imagina les preses a qui depreparà avui. Un dia, els ho explicarà als seus néts i potser ni s'ho creuran. Sembla un conte, diran. Quanta satisfacció.

Mireia Calafell

RODA EL MÓN

14-15

Rouhani, un president que desperta esperances a un Iran marcat per les conseqüències del cop d'estat de 1953

16

Michelle Bachelet i Evelyn Matthei es disputen la presidència de Xile en unes eleccions marcades pel bipartidisme

PRÒXIM ORIENT // EL JOU MILITAR S'ESTRENY CONTRA TOTA VEU DISSIDENT AMB EL GOVERN

McCarthyisme a l'Egipte post-Mursi

Marc Almodóvar
Barcelona

@egiptebarricada

Haitham Mohamedain va ser arrestat en un control militar a causa de la seva barba quan tornava d'una jornada de feina a Sues. Quan les autoritats van descobrir qui era, el van detenir sota l'acusació de "formar part i liderar una organització secreta encarregada de negar l'autoritat estatal, atacar els ciutadans i erosionar la pau social" que tindria l'objectiu de "canviar la forma de govern a través d'actes terroristes incitant a la destrucció de propietats estatals". Aquesta organització secreta, lluny de ser cap grup islamista ni estar vinculada amb els Germans Musulmans, és l'organització trotskista Socialistes Revolucionaris, de la qual Haitham Mohamedain -advocat laboralista- és membre. Mohamedain va passar diver-

La cacera de bruixes imposada pel nou règim militar va molt més enllà dels moviments islamistes

sets dies a la presó sota aquesta acusació fins que la pressió internacional va forçar el seu alliberament. Llibertat sense la retirada d'uns càrrecs que inclouen "l'establiment d'una organització que provoca aldarulls amb l'objectiu d'imposar una classe social específica al conjunt de la societat i enderrocar l'ordre social de l'Estat".

El cas de Mohamedain és la mostra del nou McCarthyisme instal·lat a l'Egipte post-Mursi. La cacera de bruixes imposada pel nou règim militar del general Abd el-Fattah al-Sissi va molt més enllà dels moviments islamistes, sobre els

quals ja ha caigut la bota de ferro de l'exèrcit. Amb la cúpula dels Germans Musulmans entre reixes i centenars de partidaris seus morts als carrers, el jou militar s'estreny contra tothom que s'oposi al nou govern. Ahmed Moslemany, assessor del president, va ser força clar: "Qui ataca l'exèrcit va a la mateixa bossa d'escombraries que els tàrtars i els creuats". Les organitzacions com Socialistes Revolucionaris o 6 d'abril, que van donar suport al moviment Tamarrod que va liderar les mobilitzacions per depassar Mursi, però que després han criticat la presa militar del poder, estan patint un atac sense precedents, acusades de ser "cèl·lules dorments" dels Germans Musulmans. El columnista Mahmoud el-Kardousi els anomenava "els mercenaris de la revolució del 25 de gener", abans d'afegir que "són molt més perillosos que els Germans Musulmans". L'atac contra els grups opositors al cop també passa pels tribunals. Actualment, les activistes del 6 d'abril Esmaa Mahfouz i Esraa Abd el Fattah estan processades sota l'acusació d'espionatge per a un país estranger, mentre l'exvicepresident i premi Nobel de la Pau Mohammed el-Baradei haurà de comparèixer davant els tribunals, acusat de traïció a l'Estat per haver presentat la seva dimissió arran de la matança militar i policial d'opositors islamistes. Actualment, la fiscalia està investigant una trentena dels noms més destacats del jovent revolucionari, acusat de rebre finançament il·legal a través dels Estats Units simplement pel fet que els seus noms van aparèixer en un *leak* de l'ambaixada americana que feia referència a una recepció pública. Curiosament, l'exèrcit egipci rep anualment 1.300 milions de dòlars d'ajuda directa de la Casa Blanca, motiu pel qual representa un dels principals aliats estratègics de Washington a la zona.

La fiscalia va arribar a obrir investigacions contra Mohamed Bader, por-

taveu del grup Tamarrod, quan aquest va criticar la decisió judicial d'alliberar Hosni Mubarak, però els càrrecs es van retirar quan, 24 hores després, el mateix Bader es va desdir de les seves paraules i va aplaudir la "independència judicial". Des de llavors, el grup no ha fet més que aplaudir l'exèrcit. La cacera obsessiva arriba a límits kafkians. La policia de Qena va empresonar una cigonya, arres-

La policia egípcia ha reinstaurat els departaments de monitoratge polític i religiós

tada al Nil sota l'acusació d'espionatge. La cigonya va ser alliberada després de la pressió de grups animalistes. Tot això es produeix enmig de la intervenció militar per desallotjar les protestes estudiantils a Alexandria i les vagues obreres d'Ain Sokhna, Sues o Mahala, entre d'altres. El cos policial, mentrestant, ha reinstaurat els departaments de monitoratge polític i religiós, ha recuperat poders per a l'ús de la força bruta i ha tornat a posar al càrrec desenes d'oficials acomiadats arran de la caiguda de Mubarak. I mentre Occident dubta si qualificar el que ha succeït com

Haitham Mohamedain, advocat laboralista i membre de l'organització trotskista Socialistes Revolucionaris / GIGI IBRAHIM

Retrats del cap militar general Abdel Fattah al-Sissi a la Plaça Tahrir el 5 juliol 2013 / GIANLUIGI GUERCIA

un cop d'estat, creixen les peticions i les veus públiques que demanen que el general al-Sissi, cap de les forces armades egípcies, es presenti a les eleccions presidencials, que segons el full de ruta haurien de ser d'aquí mig any. Un Sissi que es troba a l'ombra del fins fa poc desconegut president interí Adly Mansour, que va assolir el càrrec en ocupar la presidència del tribunal constitucional. Un càrrec que no feia ni 48 hores que ostentava. Els militars són majoria al govern, de clar perfil liberal, de l'economista Hazem Beblawi, que també compta amb tres carteres per a figures polítiques del mubarakisme. L'exèrcit també controla divuit de les 27 províncies del país després de la reforma proposada fa unes setmanes. La resta són acusades d'estar en mans de mubarakistes. En matèria econòmica, es tracta d'un executiu que continua aplicant el programa de retallada de les subvencions energètiques i alimentàries iniciat per l'anterior executiu islamista, dins del programa d'ajustaments estructurals imposats pel FMI, pel tancament d'un préstec de 4.800 milions de dòlars que fa mesos que es negocia. Unes converses que s'haurien reprès quan el nou règim polític hagués vist la llum verda de William Burns, vicesecretari d'Estat de la Casa Blanca. ◀

ORIENT MITJÀ // EL NOU PRESIDENT PERSA DESPERTA ESPERANCES PER UN PAÍS MÉS JUST

L'Iran obert de Rouhani

Laia Gordi

Teheran

@miravent

"Rouhani? Good, good. Ahmadinejad, bad bad! Khatami, very good", els taxistes iranians sembla que ho tenen molt clar quan dues estrangeres els pregunten què en pensen, del nou president iranià Rouhani i dels dos anteriors, Ahmadinejad i Khatami. La resposta, amb més o menys interlocucions en anglès, una i una altra vegada, sempre és la mateixa i l'acompanyen d'un gran somriure de complicitat, com dient: "Ja sabem que a Occident no us agrada Ahmadinejad, a nosaltres tampoc!".

El 3 d'agost, Hassan Rouhani va prendre possessió del càrrec de president de l'Iran i 24 hores de retransmissió ininterrompuda de discursos de barbes llargues van omplir les ones de la televisió iraniàna com un pregó ofegat. La vida a Teheran transcorria com un dia qualsevol i els basars eren plens a vessar.

A l'Iran, el màxim òrgan de govern és el Consell dels Guardians, encapçalat per l'iatol·là Ali Khamenei

"Rouhani és millor, perquè no es pot ser pitjor que Ahmadinejad", afirma un enginyer comunista de prop de seixanta anys prenent un cafè a la cuina de casa seva, a Teheran. Rouhani segurament millorarà la imatge internacional de l'Iran i això podria ajudar a rebaixar les sancions internacionals, que ens estan ofegant, explica l'home amb calma, rere el bigoti i el cigarret. Ell creu que no arribarà a veure mai el canvi que havia somiat quan era jove pel seu país, però no ha perdut cert sentit de l'humor. "Franco era un feixista, oi?", pregunta abans de començar la conversa. Davant la resposta afirmativa, s'anima i diu:

"Com Khomeini!". Ja ens hem fet amics. L'Iran és un país ric en petroli, explica, però per culpa de les sancions no en poden vendre a tothom i ho han de fer per sota del preu del mercat, per exemple, als xinesos, diu l'enginyer. "Aquí, hi ha diners per tothom, però, en canvi, la majoria de la població viu pobrament", continua. "Què serà de l'Iran? El que vulgui la seva gent", diu. "I el que els EUA i Israel ens deixin fer", conclou.

Rouhani va guanyar les eleccions el 14 de juny. Era un dels candidats més reformistes que es presentaven i una multitud va celebrar la seva victòria amb desfici pels carrers de Teheran. Molta d'aquesta gent era la mateixa que, després de la reelecció d'Ahmadinejad, el 2009, va sortir al carrer per protestar contra unes eleccions que consideraven fraudulent. L'onada es va convertir en l'anomenat Moviment Verd. Les manifestacions, sobretot d'estudiants, van ser durament reprimides i els fets van obrir un període fosc per a la llibertat d'expressió, ja coaccionada, a l'Iran. Els darrers anys, al país dels aiatol·lès, s'han detingut centenars de periodistes, advocats i activistes amb falses acusacions. Desenes de preses polítiques

han fet vages de fam molt dures, de fins un mes i mig de durada, i almenys dues persones hi han perdut la vida (DIRECTA 302). Entre alguna gent, l'arribada de Rouhani al poder ha despertat esperances de millora de la situació econòmica i el respecte als drets humans al país.

A l'Iran, però, el màxim òrgan de govern és el Consell dels Guardians encapçalat pel líder suprem o cap d'Estat, l'actual aiatol·là Ali Khamenei, hereu del pare de la revolució islàmica de 1979, l'iatol·là Khomeini. El Consell dels Guardians -una cambra teocràtica i no democràtica- està per sobre del parlament, que està sota la batuta del president, l'actual Rouhani. Aquest però, només es va poder presentar a les eleccions presidencials després que la seva candidatura fos aprovada pels aiatol·lès del Consell dels Guardians. A més, totes les lleis aprovades al parlament també han de ser aprovades (o vetades) pel consell, que clama vetllar pels ideals de la revolució islàmica, abans de ser implementades. Per això, els presidents iranians, de fet, es troben lligats de mans i peus amb els aiatol·lès. Per tant, per al poble iranià, el poder del president no radica en la seva

El president iranià Hassan Rouhani durant una conferència de premsa a Teheran el 17 de juny de 2013 / MAJID HAGDOST

capacitat de canviar el país, sinó de fer les coses una mica més fàcils o encara més difícils.

Ahmadinejad, president de l'Iran de 2005 a 2013, va practicar una política populista i va guanyar les primeres i les -discutides- segones eleccions amb el vot del la població més pobre, a qui va assegurar una ajuda de pocs euros al mes provinent dels ingressos nacionals del petroli. Les miniajudes van arribar, però la retòrica islamista antiamericana d'Ahmadinejad va alimentar la premsa dels EUA i sionista i va engreixar fins a l'histerisme alarmista el discurs occidental contra el programa d'enriquiment d'urani de l'Iran, que és, oficialment, únicament per a fins civils. Les sancions internacionals no van trigar. El 2006, el Consell de Seguretat de les Nacions Uni-

Per al poble iranià, el poder del president no radica en la seva capacitat de canviar el país, sinó de fer les coses una mica més fàcils o encara més difícils

des les va aprovar i aplicar i va enfonsar la ja delicada economia de l'Iran, basada en el petroli, mentre afavoria l'Àrabia Saudita, aliada dels EUA, i les empreses occidentals que hi tenen les concessions d'exploració. L'aïllament internacional també ha fet desaparèixer el turisme i la inversió estrangera, ha facilitat la fugida de capital i ha dificultat l'accés als visats a la ciutadania iraniàna.

Respecte una de les declaracions més famoses de l'expresident Ahmadinejad, un professor d'anglès de Tabriz, al nord de l'Iran, resumeix: "D'acord que la situació a Palestina és molt greu i que 'cremin els EUA i Israel', si cal, però un president no pot dir aquestes coses perquè, avui dia, aquí tenim gent que s'està cremant viva de pobresa".

ecofestes
Solucions ecològiques per a les teves festes!!

93 837 15 48
www.ecofestes.com

A dalt: Mohamed Reza va ser el xa de l'Iran de 1941 a 1979
A l'esquerra: partidaris del xa celebren el cop que va enderrocar Mossadeq el 1953

SEIXANTA ANYS DEL COP D'ESTAT DE LA CIA A L'IRAN

El perquè de (quasi) tot plegat

Oriol Barba
Teheran/Barcelona
@uribarba

Aquest estiu ha fet seixanta anys del cop d'estat orquestrat per la CIA a l'Iran contra un govern escollit democràticament, l'operació Ajax. El 19 d'agost de 1953, el govern presidit per Mohammad Mossadeq es va enfonsar, resultat d'una operació cuinada a les sales de reunió de l'ambaixada

dels EUA a Teheran. Tot plegat, dues dècades abans que la CIA conspirés contra la democràcia de manera sistemàtica a diferents països de l'Amèrica Llatina. En una estranya casualitat, coincidint amb l'aniversari, el govern dels EUA ha desclassificat els documents de l'agència d'espionatge respecte aquests fets i ha reconegut públicament la seva implicació en el cas.

El cop d'Estat contra Mossadeq, obviat a moltes de les anàlisis actuals sobre el paper de l'Iran a l'Orient Mitjà, explica

molts dels esdeveniments que han succeït al país persa des d'aleshores.

El 1951, amb el xa Mohamed Reza Pahlavi al poder, el carismàtic líder del Front Nacional Mohammad Mossadeq va ser escollit primer ministre pel parlament amb un programa de reformes i de nacionalització del petroli, fins aleshores explotat per Anglo-Iranian Oil Company (actual BP). Tot i comptar amb un suport popular molt ampli, els britànics es van negar a negociar el nou contracte d'explotació de cru. El govern iranià va respondre expulsant tots els diplomàtics britànics i tancant l'ambaixada, també per por que els anglesos organitzessin un complot contra el govern.

Les pors de Mossadeq estaven del tot fonamentades, però les mesures per evitar el cop van ser insuficients. Gràcies a un acord entre britànics i nord-americans, va ser la CIA qui va preparar i ajudar a executar el cop contra Mossadeq per encàrrec dels anglesos.

La caiguda de Mossadeq va suposar un canvi en l'estructura institucional del poder polític a l'Iran. La figura del primer ministre va desaparèixer i el poder del xa va augmentar fins a convertir-se en un rei dictador, com tants altres dels que van emergir aleshores a països pobres després de la descolonització. El xa va consolidar el seu poder gràcies al suport

continuat dels EUA, que van anar fent ulls grossos al progressiu enduriment dels mètodes repressius de Mohamed Reza i al seu aïllament envers gairebé tots els estaments de la societat iraniana. A mesura que el dictador enduria el to de les seves accions, la població alimentava el sentiment d'odi envers el govern dels EUA, responsable principal de la caiguda del primer ministre escollit pel poble i, després, de donar suport al xa.

La resta és més coneguda: l'aliança entre sectors ben diversos de l'oposició política -comunistes, bazaris, classes mitjanes i líders religiosos- va culminar en la revolució de 1979 i el retorn de l'exili de Ruhollah Khomeini el 2 de febrer d'aquell any. La Revolució Islàmica va triomfar, però va traïr tots els qui l'havien fet possible i no compartien el model ultraconservador que van implantar els aiatol·làs -i que han mantingut fins avui.

El 4 de novembre de 1979, es va produir l'assalt a l'ambaixada nord-americana per part d'estudiants i la presa de 52 hostatges durant 444 dies, fets que van posar l'Iran de manera definitiva a la llista d'enemics d'Occident. L'assalt va tenir lloc en el marc de rumors creixents d'un nou cop d'Estat promogut pels EUA contra del nou sistema polític iranià, tal com havia succeït 26 anys abans amb el govern de Mossadeq. És ben probable que, si no s'hagués produït el cop del 1953, la crisi diplomàtica de 1979 hagués sigut més lleugera.

La CIA va ajudar a preparar i executar el cop de 1953 contra Mossadeq per encàrrec dels anglesos

Avui, a Teheran, no hi ha ambaixada nord-americana oberta. El país compta amb una petita oficina tècnica dins l'ambaixada de Suïssa. En contra del discurs establert, els motius de l'anomalia diplomàtica no es troben únicament en els fets del novembre de 1979, sinó en el cop d'Estat a la democràcia iraniana patrocinat pels estats britànic i nord-americà l'agost de 1953. Seixanta anys després, la perspectiva històrica és més que necessària per entendre el paper de l'Iran a la regió, més enllà de la importància del petroli i la qüestió nuclear. ◀

Terra d'escudella
vine a tastar les nostres cerveses artesanes
C/ Premià, 20 baixos. Sants (Bcn)
www.tdk.cat tel. 93 422 16 13

una altra economia és necessària
una altra forma d'estalviar ja és possible

coop57
serveis financers ètics i solidaris
www.coop57.coop

apunta't a l'ecologisme social
ecologistesenaccio.org/catalunya

Xpossible
300 grups lluitant per un món sostenible i just

Cooperativa Autogestiona
www.laciutatinvisible.coop
ATREVEIX-TE A IMAGINAR-LA

Productes de la terra
El portal de venda de productes dels PPCC
www.productesdelaterra.cat

XILE // DUES DONES ES DISPUTEN LA PRESIDÈNCIA DEL PAÍS LLATINOAMERICÀ

Les eleccions xilenes sota la camisa de ferro del bipartidisme

/ SEBASTIAN RODRIGUEZ

/ CLAUDIO SANTANA

Javier Borràs Arumí
Santiago de Xile
@jborrasarumi

Xile celebrarà eleccions presidencials el dia 17 de novembre amb dues dones com a principals candidates. Per la coalició de partits de centreesquerra, l'anomenada Nova Majoria, es presentarà l'expresidenta Michelle Bachelet, que segons les últimes enquestes compta amb un 44% de suport. Un 75% de la població xilena creu que serà la guanyadora. D'altra banda, la candidata de la coalició de dretes Aliança, Evelyn Matthei, compta amb un 12% de suport. Aquestes enquestes informen de l'afinitat de la ciutadania per la candidata, no per la seva intenció de vot. Malgrat tot, ofereixen un panorama clar del que pot passar el novembre. És força probable que Bachelet guanyi a la primera volta, encara que pot haver-hi la sorpresa d'una segona ronda entre les dues candidates.

LES GRANS COALICIONS

Les dues grans coalicions han estat capdavanteres des del retorn de la democràcia el 1989. La Nova Majoria (històricament amb el nom de Concertació) és un conjunt de partits d'ideologia variada. Es van formar com a coalició quan van votar *no* al referèndum de continuïtat de la dictadura militar el 1988, tot participant en el joc polític existent. Part de l'esquerra no va voler una transició a través de la Constitució imposada per Pinochet i va optar per l'abstenció.

La Nova Majoria inclou sectors socialdemòcrates, social liberals, democratacristians i comunistes. Tot i així, el poder es reparteix entre socialdemòcrates i democratacristians (en les quatre eleccions presidencials que ha guanyat la coalició, la presidència s'ha repartit dos cops pels primers i dos pels segons). Es tracta d'un bloc molt cohesionat, on les discrepàncies es poden donar en temes morals com l'avortament, el divorci i l'homosexualitat, on la democràcia cristiana vota amb la dreta. Només han perdut una elecció presidencial davant la dreta, la que va guanyar l'actual president Sebastián Piñera.

El sistema electoral xilè ha mantingut i promogut el bipartidisme

La dreta està formada per dos grans partits d'ideologia conservadora i neoliberal. Van ser els partits que van votar *sí* al referèndum de 1988 per la continuïtat de Pinochet. Els dos partits que formen l'Aliança tenen agendes comunes, amb matisos, però poca cohesió interna, en gran part per les lluites de poder. Una de les grans causes del seu fracàs és mostrar falta de disciplina interna; els càrrecs polítics es dediquen a criticar-se entre ells fins i tot en període d'eleccions. L'actual candidata, Matthei -filla d'un militar i ministre de Pinochet- no va ser la designada a les primàries de la coalició. L'escollit va ser Pablo Longueira, però va dei-

xar la carrera presidencial a causa d'una forta depressió clínica. Això ha generat més tensions i desqualificacions públiques entre els membres de l'Aliança.

EL SISTEMA BINOMINAL

Un dels factors més importants que ha mantingut i promogut aquest bipartidisme és el sistema electoral, anomenat binominal, un dels grans temes de debat al país. Els diputats i els senadors s'escullen per aquest mètode, que és el següent: cada coalició pot presentar dos candidats per llista (els senadors per cada circumscripció i els diputats per cada districte); els independents es presenten en solitari; el nombre de diputats i senadors escollits no depèn del total de vots al país, sinó dels vots a cada secció. Traurà el mateix nombre de diputats i senadors un districte de Santiago de Xile (la capital i ciutat més poblada), que un districte de la zona menys poblada. Per tant, és possible que una coalició tregui més vots en total, però tingui minoria al parlament i al senat. D'altra banda, l'electorat vota un candidat, no una llista. Si la llista d'un partit (o independent) treu més del doble de vots que la següent, els dos candidats de la llista entren al parlament (o al senat). Si no s'aconsegueix doblar, entren els més votats de les dues primeres llistes. Això pot provocar que el candidat d'una llista quedi primer i el seu company quedi quart en la votació, però els dos arriben a la càmera pertinent pel nombre de vots que han obtingut en total.

Les veus partidàries d'aquest sistema diuen que afavoreix els pactes i l'estabi-

Evelyn Matthei (a l'esquerra) i Michel Bachelet són les candidates de les dues grans coalicions xilenes

litat. També diuen que les majories s'hi veuen plenament representades. D'altra banda, les detractores diuen que crea un bipartidisme on les forces minoritàries han d'entrar forçosament en una coalició si volen tenir l'oportunitat d'obtenir representació. A més, això fa que es generin més tensions i baralles entre les candidates d'una mateixa coalició que no pas entre les de partits opositors. També desincentiva la participació, ja que la *democràcia de pactes* fa que, finalment, res no pugui canviar, segons les detractores.

ELS INDEPENDENTS

També s'hi presenten candidats independents. És difícil que aconseguixin representació si no tenen molta popularitat. Un dels casos més mediàtics d'aquesta campanya és la candidatura de Giorgio Jackson, exdirigent estudiantil. Jackson va adoptar una opció diferent de la de Camila Vallejo, militant comunista i líder de les mobilitzacions estudiantils de 2011 (que ha entrat com a candidata a la Nova Majoria), i es va presentar com a *outsider* independent, amb el lema de trencar el bipartidisme. Fent una maniobra política molt intel·ligent, la Nova Majoria va deixar pas lliure a Jackson al districte on es presentava, cercant aliances futures i la simpatia del moviment estudiantil. El propi sistema, ideat a l'època de Pinochet, ja està preparat per absorbir totes les possibles opcions trencadores i transformadores. Marco Enríquez-Ominami, del partit PRO, serà tercera força i pot guanyar vots a la primera ronda, ja que és el vot alternatiu al bipartidisme. ◀

EXPRESSIONS

Obrint camins laborals i artístics

Els músics d'Obrint Pas deixen d'actuar com a grup, però s'impliquen en altres projectes culturals i socials com el Pro-Experience del barri barceloní del Carmel

Francesc Poblet
@fcpoblet

Al popular barri del Carmel de Barcelona, hi ha una modesta i activa escola de música, una casa d'oficis, un espai jove. El músic catalano-mexicà Miguel Zamarripa els ha coordinat per oferir una experiència única i original d'inserció laboral i promoció artística, que ha comptat amb la col·laboració dels músics del grup Obrint Pas.

Fa unes setmanes va saltar la notícia, els Obrint Pas abandonen indefinidament els escenaris. El grup de Benimaçet (València), actiu des de fa vint anys, ha aconseguit transformar l'escena musical dels Països Catalans portant arreu la seva música festiva i alhora reivindicativa, el seu estil particular que ha creat escola, mesclant els ritmes més agosarats amb els instruments tradicionals. Escoltar una cançó ska amb la gralla com a protagonista o la viola de roda i la *trikitixa* acompanyant l'*scratch* i

L'activitat reuneix joves aturat en formació i grups musicals novells al voltant del món audiovisual i artístic

els sons més elèctrics és tota una experiència pels sentits. Per altra banda, les seves lletres punyents de denúncia social, solidaritat entre els pobles, defensa de la llengua i la cultura catalanes, del poder popular... han traspassat fronteres i han triomfat a llocs tan diversos com Alemanya, Venècia o el Japó.

Obrint Pas tanca la paradeta, però els seus membres no aturen les seves altres activitats, que en alguns casos ja anaven

fent. Un parell d'exemples: Xavi Sarrià, cantant i compositor del grup, està preparant una novel·la, després de l'èxit obtingut amb el seu llibre de contes *Històries del Paradís*, una reflexió punyent sobre el món actual. Ell mateix i Miquel Gironès, dolçainer i mestre de músics, s'han implicat en el projecte Pro-Experience que ha tingut lloc per tercer any consecutiu al barri del Carmel.

L'activitat reuneix joves en formació i en situació d'atur de la zona i de tota la ciutat i grups musicals novells al voltant del món audiovisual i musical. Tècnics de so, de llums, regidores, productores, maquilladores... treballen juntament amb els músics durant la setmana que dura l'experiència per muntar un concert obert al públic, a l'Espai Jove Boca Nord, on poden veure el resultat de la seva feina.

Xavi i Miquel imparteixen unes classes pràctiques amb els músics perquè aprenguin a estructurar una cançó, a fer una versió o una lletra, la importància de les intensitats, els silencis, els sentiments... En definitiva, per transmetre un missatge amb la música i amb la paraula. El cantant d'Obrint Pas ens comenta, engrescat: "És meravellós veure la il·lusió d'aquests xiquets, que agafen cançons, se les fan seues, les versionen, les toquen a la seua manera. Poder-los ajudar és tot un plaer i una experiència meravellosa per un músic".

Miquel Zamarripa, professor de música de l'Escola Pausa, coordinador del programa, ens explica: "Pretenem incentivar el jove. Aquesta experiència representa un gran pas pels nois i noies. A uns, els pot obrir el mercat laboral i, a altres, fer-les avançar en la seva progres-

sió artística. És un curs pioner i innovador que està donant grans resultats. Treballem de manera professional i, això, els joves ho perceben i s'hi impliquen".

En aquesta edició, hi han participat grups nous com Adhara o Cat Bombin, apadrinats pels ja més veterans Skabories, que havien participat en una edició anterior d'aquests tallers. El reivindicatiu grup de ska del Poblenou ja ha enregistrat diverses cançons en un EP titulat *Revoltes s'alçaran* i s'està obrint pas a marxar forçades dins el difícil món de la música. Ens expliquen que és un gran què apostar pels grups novells en una ciutat on començar un grup musical és tan difícil i que això ha estat molt valuós per a ells. "Un any més, s'ha demostrat que aquí hi ha molt talent i que cal aprofitar-lo", conclouen.

Àura, cantant d'Adhara, ens comenta, il·lusionada: "M'ha semblat una gran oportunitat per al grup, no solament en qüestió musical, sinó també per veure com treballen i assagen els grans grups com Obrint Pas, com preparar la part tècnica, com escenificar l'actuació. L'experiència també ha estat una ocasió per saltar a l'escenari i, com sempre, donar-ho tot!".

"Un any més, s'ha demostrat que aquí hi ha molt talent i que cal aprofitar-lo"

Els tècnics que hi treballen conjuntament són joves a l'atur que han estat fent cursos d'un any a la Casa d'Oficis de l'Espectacle en les seves especialitats, pels quals l'actuació del darrer dia és com una mena de treball final de tot allò après i un motiu més per animar-se a buscar feina en allò que han estudiat i que els agrada i motiva. Però, com tantes altres activitats culturals i de formació, la seva continuïtat penja d'un fil. Les retallades també assolen aquests projectes destinats a la inserció laboral i a la projecció artística, tot un drama pel futur del nostre jovent. Miguel Zamarripa ens explica: "Posar en marxa tot això ha estat molt difícil, per la seva complexitat i per la situació actual, però finalment ha estat possible i no voldriem altra cosa que poder continuar treballant en la formació professional i artística, però també com a persones, del jovent del barri i de tot arreu on calgui". 4

El grup Adhara, format per joves de setze anys, durant el concert a l'Espai Jove Boca Nord / FRANCESC POBLET

Obres mestres convertides en somnis alliberadors

Les preses del Centre Penitenciari de Dones de Barcelona Wad-Ras presenten una exposició impactant i original d'adaptacions de pintures famoses, cartells de cinema i anuncis

Anna Pujol Reig
@putxiputxis

Darrere el títol tendre i ingenu de la mostra 'La Galeria dels dolços somnis', s'hi amaguen un seguit d'obres enginyoses, directes i àcides creades per les internes de la presó de Wad-Ras des de 2011 amb l'objectiu de mostrar-nos la seva realitat. L'exposició es pot veure al Centre Cívic de Can Basté fins al 21 de setembre.

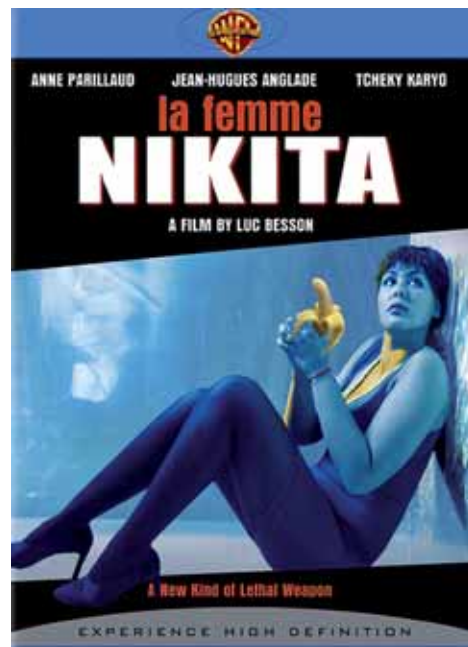
Quan entres a la sala Cava de Can Basté un dels elements que crida més l'atenció és la força del color i de les imatges, que ens conviden a endinsar-nos a l'exposició. La sala es distribueix en quatre espais ben concrets. Al principi, hi trobem la galeria, que simula les parets d'un museu, de les quals penegen un total de dotze peces en gran format que recreen quadres mítics de la història de l'art occidental. Per exemple, hi podem trobar la famosa imatge de la creació d'Adam de la Capella Sixtina de Miquel Àngel, on s'ha substituït la imatge de la divinitat per una dona -acompanyada per tres més- que llança un pastís a la cara d'un Adam amb texans. O també el famós quadre de Ramon Casas *Tàndem*, on apareixen dues noies sobre unes bicicletes estàtiques. *El Crit* de Munch, la foto de Marilyn Monroe d'Andy Warhol, *L'Estany* de Monet o la *Lliçó d'anatomia* de Rembrandt són altres obres escollides per les participants del taller. En un altre

espai, el Cinema C.P. Dones (Wad-Ras), es mostren tot de cartells de pel·lícules famoses fets per les alumnes dels tallers mitjançant fotografies impreses en gran format, que simulen caràtules de films com *Pulp Fiction*, *Amèlie*, *Dogville* o *Precious*. El toc d'humor -i també de realitat- apareix quan es recreen films on hi

ha armes, ja que s'han hagut de substituir per altres objectes com un plàtan -que és la pistola de la caràtula de *Nikita*- o bé un porro -que fa d'espasa a *La leyenda del Zorro* i de catana a *Kill Bill*.

L'espai més encisador i, alhora, més genuí és el que recrea un conte com si fos un fris. Les diferents vinyetes ens remetent a

Nikita

diversos contes infantils, que les dones reelaboren de manera magistral i amb molta ironia. Per exemple, hi apareix el conte de *La Bella Dorment*, però la bruixa, en lloc de dur una poma enverinada, porta una tauleta de la marca Apple. Una obra molt treballada on les alumnes es caracteritzen amb l'ajuda del taller de perruqueria,

“L'exposició pot servir perquè la gent es qüestionari la imatge que té de les preses”

maquillatge i vestuari, que també ha format part de tot el procés. Finalment, el bloc titulat Carosello (telebotiga) pren la forma d'una campanya publicitària i ens ofereix la crítica més irònica i mordaç al sistema penitenciari i tot el que l'envolta. La tallerista Francesca Nocivelli ens explica d'on sorgeix la idea: “Ens trobem en una època de retallades i vam pensar que elles no tenien manera d'expressar les seves idees sobre aquest tema... Molta gent va poder assistir a la plaça Catalunya el 15-M o ha pogut anar a les moltes manifestacions que s'han fet, però elles no. Així doncs,

Sagrada Família

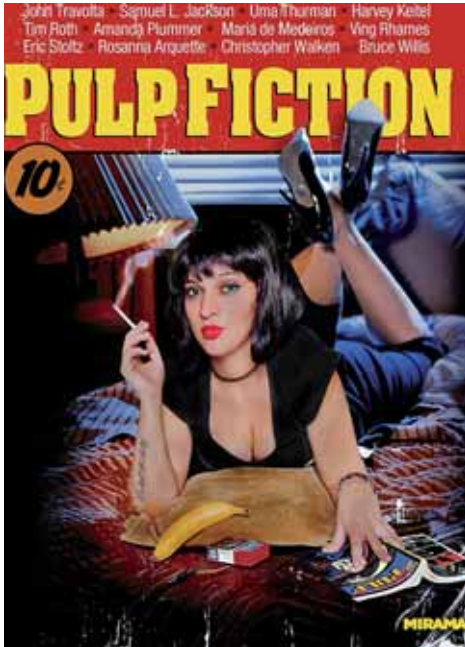

Diploma Postgrau UB // 15 ects

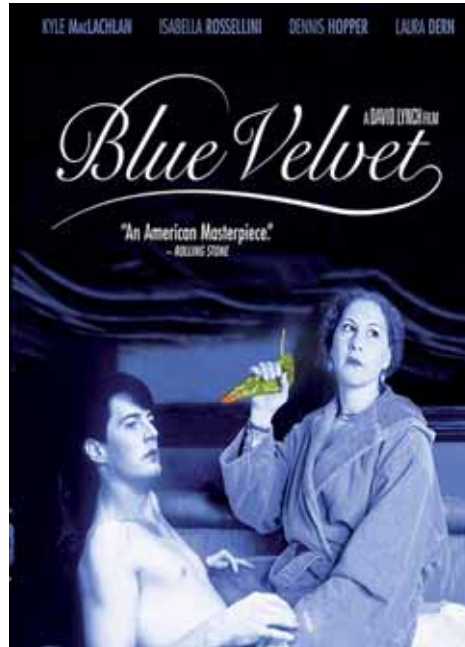
ANÀLISI ECONÒMICA I FILOSÒFICO-POLÍTICA DEL CAPITALISME CONTEMPORANI

MATRÍCULA OBERTA

www.roigcultura.cat | ateneuroig@roigcultura.cat

Pulp Fiction

Blue Velvet

els vaig demanar quines retallades patien i si podien mostrar-les mitjançant la creació artística. D'aquí neix l'espai Carosello on, de manera irònica, han creat publicitat del que denuncien". Hi ha un total de deu productes publicitaris, que s'annuncien mitjançant fotografies i objectes i inclouen contingut audiovisual que emula els famosos programes publicitaris. Per exemple, l'anunci de "Gota a Gota es la Leche! Recortada, te agota y te asegura 100% mala Leche", o bé uns taps per les orelles: "Dulces sueños con WadTap contra el ronquido de las compañeras de celda".

VOLUNTAT D'ITINERÀNCIA

La idea d'aquest projecte, que ha desembocat en la mostra, neix de la interrelació dels diferents tallers que hi ha al centre penitenciari. Francesca Nocivelli -que dirigeix el taller de fotografia- va començar a treballar al taller de pintura -portat per Abel Pardo- i, d'allà, en va sortir un calendari pel 2012. A partir d'aquesta col·laboració tan profitosa, es va decidir continuar endavant amb noves idees, una d'elles va ser la reinterpretació d'obres famoses. A partir d'aquí, les mateixes alumnes es van involucrar en el procés i

Fast food

van començar a aparèixer les idees sobre els quadres, els films... Aquests tallers han estat iniciativa de l'ONG Art Solidari, que impulsa projectes artístics i creatius a diferents barris de la ciutat de Barcelona des de l'any 2000. L'objectiu és utilitzar l'art com un mitjà integrador i, sobretot, potenciar la creativitat de les persones, encara que es trobin en una situació difícil. Per aquest motiu, és important que exposicions i creacions com aquestes arribin al màxim de persones, per poder sentir les veus d'aquestes dones que fa temps que no poden expressar-se. Per poder fer realitat la mostra i poder-la moure pel territori, van impulsar una campanya de micromecenatge. Com diu Francesca Nocivelli: "Després de Can Basté, la traslladarem a Wad-Ras perquè no totes les participants han pogut veure la mostra acabada i admirar el treball. De seguida ha sorgit la idea de poder-la mostrar a altres centres penitenciaris com Lledoners o Can Brians i també a altres espais com galeries, centres cívics... Ens

El taller és una iniciativa de l'ONG Art Solidari, que impulsa projectes artístics i creatius

agradaria que molta gent pogués veure aquesta exposició, sobretot per qüestionar la imatge que es té de les preses i dels errors que han comès -precisament, Wad Ras és una presó on moltes de les recluses estan esperant un judici i, per tant, encara no han estat declarades culpables i potser no ho seran mai. Així doncs, és important que es mogui perquè es vegi que hi ha errors de la justícia i que elles són com nosaltres, però amb més problemes!". A través del bloc Galeria de sueños, tothom qui vulgui pot col·laborar perquè aquest projecte artístic -que ahora és una reflexió feta des d'un espai poc usual- pugui continuar el seu períple. ◀

La Galeria dels dolços somnis

Centre Cívic Can Basté
Fabra i Puig, 274
Metro L-5 Virrei Amat
Gratuït. Fins al 21 de setembre
galeriadeseen.wordpress.com

Igor Sádaba, Mario Domínguez, Jaron Rowan, Rubén Martínez y ZEMOS98

La tragedia del copyright

Bien común, propiedad intelectual y crisis de la industria cultural

ISBN 978-84-92559-46-6 | 152 pàgs.

www.viruseditorial.net | www.viruslibreria.net | info@viruseditorial.net

editorial virus
 editorial · distribuidora · librería web

“Hem intentat crear un llenguatge veritablement poètic”

Parlem amb Lluís Calvo i David Caño, dos noms propis que fa temps que agiten el microclima poètic català. La publicació de *Teresa la mòmia* (Pont del petroli, 2013), escrit a quatre mans, fa emergir un imaginari que esclata davant les lectores en un qüestionament de l'art, la vida quotidiana i la societat.

Joan Gener i Barbany
@La Directa

Què us ha portat a escriure un llibre a quatre mans?

Lluís Calvo: El motiu bàsic és una voluntat d'exploració. Hem partit de la confiança d'una amistat on hi ha tot un sediment de converses, de punts compartits i de confluències. Havíem parlat molt de literatura, de cinema i de la relació entre l'escriptura i la política. Un bon dia, vam anar al barri de Sant Roc, a Badalona, impulsats per una certa influència de la psicogeografia i la deriva situacionista. Creiem que és important anar als llocs on mai no havíem pensat anar, trencar barreres i situar la presència del foraster en l'encreuament de la vida quotidiana. A partir d'aquesta experiència literària, penjada als nostres blocs, vam decidir proposar *Teresa la mòmia*, on hi ha escenaris urbans, però també rurals.

“No reneguem de la tradició, però volem posar-la al servei del present, de les necessitats i els interrogants dels lectors”

Precisament, els llocs i les escenes quotidianes són un dels fils conductors. Es tracta d'un poemari que neix en l'acció d'observar, però no és neutre...

David Caño: Qualsevol pretensió de neutralitat, en l'art, és una fal·làcia. Nosaltres hem buscat la crítica sense caure en el pamflet. És, sobretot, en el to, però també en la tria dels llocs, dels temes, de les paraules, en la manera de plantejar el fet poètic, on rau la nostra subversió. Els academicismes intenten mostrar la seva manera de veure el món com a mancada d'ideologia: és l'estratègia de la cultura contra el fenomen creatiu.

De fet, el qüestionament de l'art –sobretot a través de la literatura i el cinema– és una constant. Creació, cultura, fet poètic i imatge...

LLC: Tots dos creiem en un art que sorgeix de la societat, no d'unes elits o d'uns grupuscles més o menys cultes. No reneguem de la tradició, però volem posar-la al servei del present, de les necessitats i els interrogants dels lectors. Creiem més en la creació que no pas en la cultura. Aquesta última és el processament sofisticat d'allò espontani i imprevisible. Ens quedem amb el material brut, amb una poesia no tractada pels pesticides més nocius de la cultura. Alhora, no volem espectadors escarxofats a les butaques ni lectors fetitxistes que adoren els seus autors de culte. Les fotografies de Job Ramos que obren el llibre són tota una declaració d'intencions en aquest sentit... Tornant a la qüestió central que proposaves, més aviat volem, com a autors, que allò que diem tingui una traducció en les vides de cadascú. Així mateix, com a lectors, intentem incorporar tot el que rebem per crear un imaginari potent i un

univers de crítica. Al llarg del poemari, també hi apareixen noms de personatges com Bart Simpson, Eisenstein, Louis Garrel, Carles Riba o Debord –entre altres– conformant un imaginari divers...

DC: En tractar-se de poemes breus, cada referència i cada nom pren un paper determinant en el poema i es concreta en allò que volem dir i en com ho volem dir. Tots aquests elements conformen un collage gens uniforme de situacions, imatges, converses o possibilitats. És una reflexió al voltant de com entenem l'art i la creació. Aquest seria el punt de confluència de totes les referències que surten a *Teresa la mòmia*.

Sembla que heu establert un diàleg entre vosaltres, però també hi ha poemes que semblen conjunts... Com ha estat el procés creatiu?

LLC: Molts dels poemes iniciats per un dels dos tenen la petja de l'altre. És a dir, que hi ha imbricacions, intrusions i afegits de tota mena. Ha estat enriquidor i fascinant. De cop i volta, un poema agafava una direcció inesperada gràcies

a l'aportació de l'altre. Això es reflecteix en els aspectes innovadors que proposa el llibre. Hi ha un trencament del discurs, un joc entre versos glacials i d'altres volcànics, més d'una destrallada a les expectatives del vers... hem intentat crear un llenguatge veritablement poètic; en poesia, sempre hi ha d'haver una certa sensació d'estranyesa.

Els vostres llibres, per separat, ja beuen de les tradicions dels maleïts, tot indica que, amb *Teresa la mòmia*, l'àpat ha estat profitós i intens. És un llibre directe i cru. A qui voleu sacsejar?

DC: Bé, les malediccions canvien al llarg del temps, tot i que sempre responen a unes constants. És absurd ser mimètics amb determinades malediccions. Imitar els maleïts és una forma més d'academicisme. Això no vol dir que no admetem les influències, sobretot dels francesos. El primer sacsejat, en qualsevol cas, ha de ser el mateix poeta. A partir d'aquí, no tenim preferències; qualsevol lector s'ha de sentir interpel·lat. El poema ha de remoure alguna cosa dins nostre i fer-nos sortir de la placidesa. L'art que només busca complaure no és art, és merda.

“L'art que només busca complaure no és art, és merda”

Sentencieu amb dos versos: “La poesia és conflicte” i “El Caos Poètic que ha de venir”. Parleu de la poesia o de la vida?

LLC: Ens és difícil separar el fet creatiu de la vida quotidiana; escrivim allò que sentim, pensem, veiem o anhelem, tot i que és cert que ho passem pel sedàs de la creació poètica. És evident que aquests versos juguen a l'ambigüitat. D'una banda, són una declaració i un desig: la revolució només podrà ser poètica, entesa com un canvi profund, radical i bell, meravellós en la seva complexitat i cruesa, amb moments caòtics i conflictius... la complexitat forma part de la condició humana. Però també són una reflexió sobre el moment actual de la creació al nostre país, de com estan canviant els mitjans de difusió i distribució, de les xarxes i els nodes que es generen i de com penetra l'art en les nostres vides actualment. ◀

Teresa la mòmia

Autores: Lluís Calvo i David Caño
Editorial: Pont del Petroli
Col·lecció: La puça del petroli
Edició: juny 2013

/ CARLES MERCADER

POCA BROMA.

DILEMES QUE PODEN SORGIR EN LA CADENA HUMANA DE L'ANC

Problema de lògica:
 Sa meua mestra diu que en Bauza vol que ses ablotes siguem com ell, es meu pare diu que ~~no~~ més vol convertir en una ignorant, i sa meua mare diu que totes dues coses són es mateix. Qui té raó? Tots tres?

Mal

AVORRIT D'ESTAR EN UN DESPATX?

CANSAT DE SER EL PREFERIT DE L'ALCALDE?

ET DESESPERA EL NO FER RES?!

Mal

CiU ja es concentra en les **eleccions de 2015 o 2016**. De moment, només se sap que la música de l'espot electoral serà una versió del tema de Ricky Martin "Un pasito pa'lante, María, un pasito p'atrás" interpretat pels Catarres.

CONTRA 2013

Després del fiasco de la **candidatura olímpica de Madrid**, algunes personalitats espanyoles comencen a mostrar interès per la candidatura de Barcelona pels jocs d'hivern de 2022. Un dels primers a fer públic el seu suport és Baltasar Garzón, que afirma que, "sense voler donar idees, és una gran oportunitat per tornar a engarjoliar una bona colla d'independentistes".

Arrenca l'any d'actes commemoratius del **tricentenari de l'any 1714**. Aquest divendres, al Círculo Equestre de Barcelona, se celebrarà una taula rodona sota el títol **Catalunya-Espanya: ponts de diàleg i tradició pactista en temps de Felip V**, amb Juan José López Burniol i Pepe Antich, entre d'altres.

Una editorial treu llibres de text comestibles al mercat, "perquè sabem que les **beques de menjador** no arriben per a tothom", declara el director comercial.

BARRI INTERNET

@galapita — @Hibai_ — @josianito

LA FORÇA OBSCURA

Catacrock

Comencem pel començament. Les sospites que la llei Sinde responia a les pressions dels EUA i els *lobbies* de les indústries culturals per acabar amb la pirateria (sic.) s'han confirmat. La llei Sinde responia a la mateixa lògica que el tractat ACTA, que finalment va ser rebutjat al Parlament europeu gràcies a la mobilització de milers de persones a través de la xarxa. No obstant això, el govern va aprovar la llei Sinde -també amb modificacions, obligades per les protestes- i, llavors, va arribar el monstre: les denúncies arriben als jutjats, però també a la comissió Sinde, que és qui decideix si hi ha infracció o no. Què passa, llavors? Recentment, en un cas que hi havia als jutjats, el jutge va decidir que no hi havia infracció. Des d'aquí, no defensarem el poder judicial, però, per aquelles persones que defensen la legalitat, els jutges acostumen a tenir certa autoritat en la interpretació de les lleis. Doncs bé, mentre el jutge decidia que no hi havia infracció, la comissió Sinde va considerar que sí que n'hi havia. I ho va fer el mateix dia que el jutge havia decidit just el contrari.

Això és el que passa quan es creen òrgans només per respondre a uns interessos determinats. Monstres burocràtics. Potser cal recordar que l'advocat David Bravo va ser amenaçat amb una multa si desvetllava els noms de les persones integrants de la comissió. Tot molt transparent i imparcial, sobre-tot imparcial.

EPIC FAIL

De quan Carlos Floriano, vicesecretari d'Organització del PP, va fer plorar tots els *floppys* que queden al món. Epic Fail, de coneixements bàsics de hardware, de democràcia, de pensar que som idiotes.

EFEMÈRIDES

#gnu30

Ja portem 30 anys de software lliure, 30 anys controlant, programant i distribuint software no privatiu. 30 anys portant a la pràctica les quatre llibertats del software lliure: la d'executar el programa per a qualsevol propòsit; la d'estudiar com funciona el programa i poder canviar-lo; la de distribuir còpies, i la de distribuir còpies de les versions modificades perquè tothom se'n pugui beneficiar. Aquestes quatre llibertats es van fixar quan, davant el procés de privatització del software, desenvolupadors com Stallman es van trobar que ja no podien compartir codi i modificacions del codi amb altres programadors.

Tot i que el desenvolupament de software lliure no és possible sense les comunitats de programadores i desenvolupadors, el GNU té un nom propi destacable, el de Richard Stallman, que va fundar la Free Software Foundation. A la web de la fundació, podeu trobar diverses maneres de participar en la celebració de l'aniversari.

Tot i que el desenvolupament de software lliure no és possible sense les comunitats de programadores, el GNU té un nom propi destacable, el de Richard Stallman

Hub Meeting 2013

Trobada dels moviments socials cap a la vaga social
BARCELONA

Hub Meeting 2013
Barcelona
13-15 September

Amb la clara intenció i l'oberta disposició d'organitzar una vaga social, que es convoca el 15 d'octubre com a primer intent, el Hub Meeting proposa un seguit de tallers, trobades, xerrades i discussions per muntar-la. Us presentem el programa, seguit d'una petita explicació sobre la metodologia.

Programa:

DV 13/09 18h - Benvinguda i presentació de la trobada (logística, presentacions individuals, breu explicació) 19h Assemblea (presentació de la feina feta, proposta i creació del treball en grup) 21h Sopar DS 14/09 10h Treball de grup: definició de propostes sobre accions a fer enfocades a diferents col·lectius: estudiants, aturades, immigrades... 12h Descans 12:30h Treball de grups 14h Dinar 16h Comissions: full de ruta i implementació de les estratègies proposades 19h Sessió de Skype amb Joan Donovan (investigador dels moviments anticapitalistes, ús de tecnologies de la informació i la comunicació i coconstructora de la Plataforma InterOccupy.net el 2011). 21h Sopar DG 15/09 10h Repàs de les conclusions i acords consensuats 13h Dinar 15h Trobada i reunió amb l'experiència de Democràcia Real Ya (DRY).

Mitjançant el treball en grups –que s'intenta que siguin multidisciplinaris per facilitar la generació d'idees i l'intercanvi d'experiències–, es pretén elaborar un catàleg d'accions i propostes perquè diversos col·lectius més se sumin a la vaga social. La intenció és organitzar, pensar, dissenyar i desenvolupar un material sobre possibles accions per aplicar durant la vaga social.

Més info: hubmeeting20a.wordpress.com

DV13 /09

BARCELONA

Assemblea Sanitat Barris

18h Banc Expropiat de Gràcia
Travessera de Gràcia, 181
Més info:
bancexpropiatgraciawordpress.com

**La democràcia a la Grècia
dels temps de l'FMI**

19h CSOA La Llaborda. C. Amílcar, 125
Presentació de la publicació i xerrada i debat sobre l'augment del feixisme al país hel·lè. També hi haurà música popular grega i plats típics per sopar. Els ingressos es destinaran a la lluita antifeixista. Més info:
lallamborda.wordpress.com

**Dret penal i criminalització
de la dissidència**

20h Kasa de la Muntanya. Av. Santuari Sant Josep de la Muntanya, 33. Amb la intervenció de Jaume Asens i Anais Franquesa (advocades), que parlaran sobre el nou Codi Penal i la repressió als moviments socials; una companya del grup 10x100 de suport a les persones condemnades pels aldarulls de Gènova de 2001 i encausades per l'acció Aturem el Parlament i per la vaga general. 22h Sopador solidari.
Més info: www.itacat.net

SA POBLA

Vuitè aniversari Pinyol Vermell

21:30h Parc de Can Cirera Prim. L'organització autònoma de l'Esquerra Independentista de Mallorca celebrarà vuit anys de lluita amb un concert gratuït. L'acte començarà amb un sopar popular i, a continuació, començarà el concert. L'esdeveniment, com cada any, tindrà un clar vessant crític i reivindicatiu. Una vegada més, es valoraran les lluites dutes a terme durant l'any a la localitat i es plantejaran nous reptes de futur. El grups que actuaran són Garanya, Xarxa, Titot i David Rosell, Phussion, Pujà Fasuà i Fossers.

DS14 /09

BARCELONA

**Egipte, dos anys i mig després
de Tahrir. La liquidació de
l'esperit revolucionari**

19h Espai Obert
C. Violant d'Hongria, 71
Conversa amb M. Ezz, anarquista egipci

DL16 /09

BARCELONA

**Curs d'aprenentatge
bàsic d'esperanto**

Cada dilluns de 18h a 20h fins al 16 de desembre. Espai Obert. C. Violant d'Hongria, 71, 1r pis. Org: Centre de Recursos Josefa Martín Luengo de l'Ateneu Llibertari del Poble Sec.
Més info: www.pedagogialibertaria.org/formacions

DM17 /09

BARCELONA

Projectes de Fracking a Catalunya

19:30h EcoConcern-Innovació social C. Mare de Déu del Pilar, 15, principal A càrrec de Llorenç Planagumà, geòleg i membre de la Plataforma Aturem el Fracking.
Més info: www.pangea.org/ecoconcern

CALDES DE MONTBUI

**Documental: David Bowie
and the story of Ziggy Stardust**

21:30h El Centre. Ateneu Democràtic i Progressista. Corredors de baix, 1
Més info: www.centredemocratic.cat

DC18 /09

BARCELONA

Curs Fes la teva previsió del temps

Cada dimecres de 18:30h a 20h fins al 18 de desembre. Espai Obert. C. Violant d'Hongria, 71, 1r pis. Taller de formació general sobre meteorologia, coneixement del cel, els núvols i els moviments de l'aire a l'atmosfera.
Més info: www.pedagogialibertaria.org/formacions/

FREQUÈNCIES
LLIURES

Ràdio Bronka 104.5FM Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info
Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona www.contrabanda.org
Ràdio Línea IV 103.9FM Barcelona www.radiolinea4.net | **Ràdio Pica (només web) Barcelona** www.radiopica.net | **Ràdio RSK 107,1FM Nou Barris (Barcelona)** www.radiorsk.info | **Ràdio Trama 91.41FM Sabadell** www.radiotrama.net | **Ràdio Kaos (només web) Terrassa** www.radiokaos.cat | **Postscriptum Radio (només per internet) Terrassa** www.postscriptumradio.org | **Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà** www.radiopinsania.wordpress.com
Ràdio 90 101.4FM Olot www.r90.org | **Ràdio Klara 104.4FM València** www.radioklara.org
Ràdio Maiva 105FM València www.radiomaiva.wordpress.com | **Ràdio Aktiva 107.6FM Alcoi** www.radioaktivafm.blogspot.com | **Ràdio Mistelera 101.4FM Dénia - La Xara** www.lamistelera.org | **Ràdio Bala 106.4FM Manresa** <http://radiobalamanresa.wordpress.com>

Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | **Sants TV** <http://sants.tv>
Gramenettv Gramenet del Besòs www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de LaTele. Podeu consultar la graella sencera o veure tots els vídeos a www.latele.cat. Emetem des de Plaça Espanya fins a Sant Pol de Mar al **CANAL 37 DE LA TDT**. Resintonitza la teva tele per trobar-nos!
CADA NIT A PARTIR DE LES 20H30S NOUS PROGRAMES!

dilluns: 20:30h. Notícies 1
dimarts: 20:30h. Iv Animalista
dimecres: 20:30h. Contra-Infos

dijous: 22h. Y tu qué miras gilipollas?
El programa de punk de LaTele
divendres: 21h. Programa de ralguia

dissabte: 22h. Cineclub 1
diumenge: 21h. La Xerrada

EL TEMPS

DIJOUS 12

La Diada, amb força núvols i alguns ruixats deixarà pas a una jornada més assolellada i un ambient més fresc.

DIVENDRES 13

Durant la nit i matinada serà necessària la màniga llarga a les comarques interiors i del Pirineu. De dia s'arribarà als 25 graus.

DISSABTE 14

Sol i caloreta durant tot el dia, amb vents del sudoest que al final de la jornada portaran núvols a les comarques de ponent.

DIUMENGE 15

Una bossa d'aire fred que fregarà el Pirineu portarà ruixats i tempestes quasi generalitzades a la costa, el prelitoral de Catalunya.

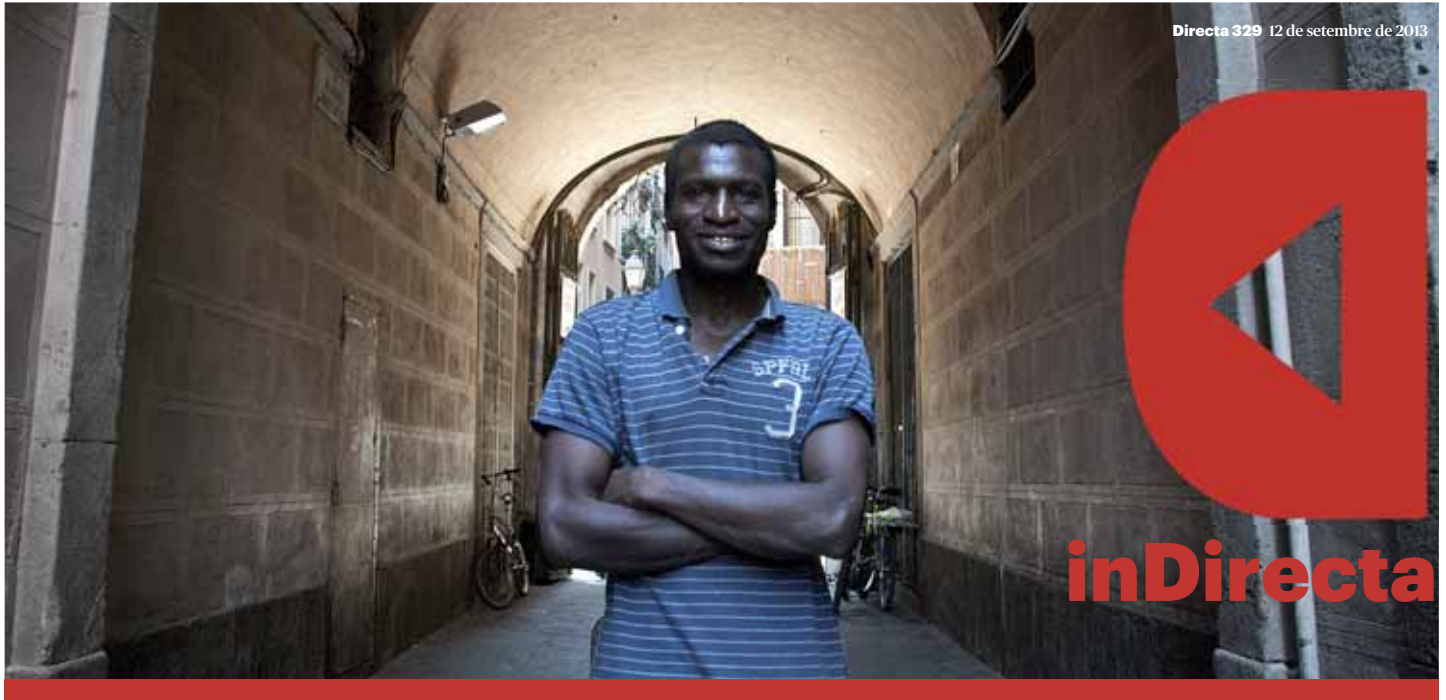
DILLUNS 16

Núvols i clars a primera hora del matí. Nova refrescada a l'interior i el Pirineu. A mesura que passin les hores més sol.

DIMARTS 17

Es mantindran els núvols i clars amb una tendència a la inestabilització. L'ambient de tardor lentament es farà present.

/ ÀNGEL MONLLEÓ

«L'Ajuntament ha prioritzat els interessos econòmics als drets humans»

Alex Romaguera
@AlexRomaguera

Quan vas deixar el Senegal per venir a Europa?

L'any 1993, amb només catorze anys. Primer vaig ser a París, on, després d'estudiar a un institut, vaig entrar a la universitat per fer Química. Allà, davant la discriminació que patia la comunitat immigrada, vaig implicar-me en diferents col·lectius d'africans, com ara l'Associació d'Estudiants del Casamance o l'Associació de Senegalesos a París. L'activitat se centrava a reclamar la regularització i el respecte als drets del col·lectiu als centres acadèmics, on érem exclosos als menjadors i a l'hora d'accedir a les beques. No va ser fins el 1997, quan vaig traslladar-me a Catalunya aprofitant que un oncle i un cosí vivien a Mataró.

En quin moment et vas allotjar a les naus del Poblenou?

A mitjan 2011, després que uns coneguts em convidessin a participar en la lluita contra el desallotjament. M'havia quedat sense feina a la construcció, on feia d'encofrador, i vaig optar pel treball artístic com a sortida laboral.

Què és el que més destacaries del teu pas per allà?

M'ha ajudat a valorar la comunitat i el suport mutu entre els companys, gràcies al qual sorgeix el projecte de crear una cooperativa integral destinada a garantir les diverses activitats

econòmiques. Malauradament, el desallotjament ho ha paralitzat tot.

En quina situació us trobeu?

Estem a l'espera que l'Ajuntament compleixi amb el seu compromís d'ubicar-nos en pisos de protecció oficial. De moment, la majoria ens trobem en albergos o hem de viure al carrer sense cap expectativa de solució immediata.

“Els africans hem de ser reparats com a comunitat, cosa que significa poder viure en llibertat”

Com interpretes aquesta dilació?

Ens volen dividits i dispersats. Així, pensen que abandonarem la nostra lluita, però, si alguna cosa tenim clara, és que la mantindrem. Ens hem reunit per debatre el nostre destí i enfortir els llaços de solidaritat. Som conscients que els veïns ens donen suport tot i els sectors que fan el joc al consistori difonent la falsa idea que ha complert les promeses.

El problema de fons és el racisme o l'especulació immobiliària?

Totes dues coses. Hi ha racisme institucional per part del govern de CiU i, al mateix temps, l'afany dels qui volen especular amb les naus aprofitant la remodelació urbanística del Poblenou.

Els interessos econòmics són evidents i tenen la complicitat de l'Ajuntament, que en aquest conflicte ha prioritzat els diners als drets humans. La majoria de persones ens hem quedat sense sostre. I això no té res a veure amb la crisi, perquè, a Mataró i en altres ciutats catalanes, aquest problema no existeix.

Amb les teves creacions, pretens denunciar la situació?

Difonc la cultura senegalesa i l'anhel de molts joves africans per construir els Estats Units d'Àfrica. Però, abans, hem d'acabar amb la colonització de la qual som víctimes per part de les grans potències, que durant segles han espoliat els nostres recursos, i ser reparats com a comunitat, cosa que significa poder viure en llibertat. Volem participar de la societat d'acollida, però sense oblidar d'on venim, tot explicant que, lluny de ser ignorants, els africans som gent que aspira a aixecar el seu futur a partir de la suma dels diferents països, costums i cultures existents. Els meus quadres parlen d'aquest desig.

Què plantegeu a partir d'ara les persones desallotjades?

No pararem fins que l'Ajuntament compleixi els seus compromisos i indemnizzi els que ha deixat sense tallers ni el material amb què treballaven. A més de pisos, reclamem un espai estable on poder desenvolupar el nostre projecte cooperatiu. Aquesta lluita, doncs, està lluny d'acabar-se. ◀

Ibrahima Seydi

Artista de les naus del Poblenou

El 24 de juliol d'enguany, les centenars de migrants que ocupaven les naus dels carrers Puigcerdà i Pere IV, al barri del Poblenou de Barcelona, van ser desallotjades arran d'una basta operació policial. En aquest espai, on les inquilines manipulaven ferralla i desenvolupaven altres activitats econòmiques, hi vivia Ibrahima Seydi, que el 2011 va instal·lar-hi el seu taller d'artesanía. Nascut fa 34 anys a Ziguinchor, capital de la regió del Casamance (sud del Senegal), Seydi s'ha erigit en portaveu de les persones afectades pel desallotjament, un centenar de les quals continuen dormint al ras tot i el compromís de l'Ajuntament de trobar-los un habitatge definitiu a la ciutat. A partir de la seva formació artística, adquirida als tallers de les seves familiars a Ziguinchor i Cap Skirring, ha introduït un nou estil de creació que consisteix a esculpir les planxes de fusta obtingudes de les deixalleries. Les seves obres, que ja recorren diversos locals autogestionats, són una manifestació de la riquesa simbòlica i cultural del Senegal, però també un mitjà a través del qual aquest activista expressa el desig que el poble africà pugui construir el seu futur de manera lliure i democràtica.